

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY – BIRŽELIS – JUNE 9, 2022 • Vol. CXIII NR. 45

Kaina 2.00 dol.

PERIODICALS

DRAUGAS

laikraštis lietuviams
leidžiamas nuo 1909 metų

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-08-2022

AABS: Baltų studijų kryžkelės

Po ketverių metų pertraukos baltiškėmis studijomis besidomintys mokslininkai vėl rinkosi į AABS konferenciją, šįkart vykusią Seattle. Trims Baltijos valstybėms peržengus valstybingumo šimtmečio slenkstį, iškilo ir klausimas, koks bus kitas šimtmetis bei kokiomis kryptimis pasuks baltiškos studijos. – 12 psl.

Kūryba virtuvėje – taip pat kūryba

Talentinga jauna kulinarė iš Lietuvos Simona Lauren įveikė dar vieną karjeros laiptelį – dalyvaudama beprotiškame *Food Network* televizijos konkurse „Chopped“, ji ne tik išliko sveika, bet ir buvo paskelbta nugalėtoja. – 9 psl.

Prakalbino H. Gaidžio kolekcijos eksponatus

Lietuvos nacionalinis muziejus šį pavasarį pakvietė lankytojus kartu išpakuoti vieną didžiausių kada nors Lietuvai padovanotų muziejinių kolekcijų. Ją JAV daugiau nei pusę amžiaus kaupė išėmijos lietuvis Henry Lazarus Gaidis, ilgą laiką dirbęs FTB agentu, o laisvalaikiu „medžiojė“ lietuvišką praeitį. Įsigilinęs į karo laivo „Prezidentas Smetona“ kapitono Povilo Labausko archyvą, istorikas dr. Kęstutis Kilinskas jo biografijoje atrado ne tik daug spalvingų momentų, bet ir nemažai baltų dėmių.

Apie tai skaitykite – 11 psl.

Kad ir kaip žiūrėtum, moteris vyro gyvenime būna tik viena, visos kitos - jos šešėliai – *Coco Chanel*

NUOMONĖS IR KOMENTARAI

Kodėl Vakarai bijo Ukrainos pergalės?

GINTARAS VIŠOCKAS

Nenoriu, kad mane vadintų juodoju pranašu, bet, man regis, įsisiūbuoja bjaurios tendencijos. Pirmosiomis dienomis pamatę, jog Ukraina nė nemano pasiduoti agresoriui, jog sėkmingai kaunasi visuose frontuose, Vakarai tarsi nuoširdžiai puolė talkinti Kijevui. Tačiau prabėgo daugiau kaip trys kruvino karo mėnesiai, o galingų, modernių vakarietiško ginklų Ukrainos kariuomenė vis dar neturi tiek, kiek reikėtų perlaiziant Rusijos stuburkaulį.

Žinoma, ginklų tiekimas – slapta misija. Kuo mažiau apie tai žinoma, tuo geriau auka tapusiai Ukrainai. Galbūt Vakarai specialiai apsimeta, jog ginklai vėluoja atkelti į Ukrainos kariuomenės sandėlius. Galbūt Kijevas tik dedasi supykęs, jog JAV, Vokietija, Prancūzija, Italija vangiai, tarsi nenoriai jiems siunčia toliašaudžius pabūklus. Gal ukrainietiški priekaištai – tik dūmų uždanga trokštant suklaidinti Kremliaus vadovus? Netikėtumo faktorius – labai svarbi karo dedamoji.

Ir vis tik toji į užsienį pasitraukusio rusų teisininko Marko Feigino laida, kurioje Vakarams keiksmazodžiais dėl vėlavimų priekaištavo Ukrainos prezidento administracijos patarėjas, karinės žvalgybos specialistas Oleksiejus Arestovičius, – įsiminė. Atsimenu ir O. Arestovičiaus apibūdinimą, jog Vokietijos kancleris Olaf Scholz – „unikalus žmogus“. Šis apibūdinimas buvo ištartas ironiškai, vos susilaikius nuo pačių pikčiausių keiksmų (Bundestagai kancleris pareiškia, jog ginklai keliauja į Ukrainą, o iš tiesų niekas niekur nenukeliavo).

Įsidėmėjau ir Amerikos atsargos karininko Gary Tabach internetinius komentarus, jog Ukrainos kariuomenė kol kas nieko rimto iš Washingtono nesulaukė – iš už vandenyno vis dar atkeliauja vien tik pažadai. Ypač nuvylė diskusija, ar galima Ukrainai patikėti ginklus, kurie bombas sviedžia 300 km atstumu, ar vis tik užteks 70 km į priekį šaudančių įrenginių? Ukraina turi daugiau nei tūkstančio kilometrų ilgio sieną su Rusija, taigi įtikinėti aplinkinius, jog ukrainiečių kariams užtenka 70 km, – niekšiška, išdavikiška. Tokia G. Tabach pastaba.

Imkime analizuoti į JAV pasitraukusio ekonomisto Andrejaus Ilarionovo piktas pastabas, esą JAV prezidentas Joe Biden savo paskutiniuosiuose viešuose pareiškimuose, įskaitant spaudą, tvirtina padėsiąs Ukrainai apsiginti, bet niekur nebesako, jog jis padėsiąs Ukrainai laimėti. Savo pareiškimuose J. Biden vis konkrečiau, tvirčiau pabrėžia, jog nesieks Vladimiro Putino pašalinimo iš valdžios, neleis ukrainiečių kariams apšaudyti Rusijos Federacijos teritorijų, dėl Ukrainos nesivels į karą su Rusija. Dar pridėkime JAV slaptosios tarnybos ČŽV vadovo William Burns sugalvojimą, jog „V. Putinas negali sau leisti pralaimėti, mes jį turime suprasti“, – ir turėsime išpūdingą puokštę gėlių, kuri įteikiama agresoriui, o ne aukai. A. Ilarionovas mano, kad tokie pareiškimai byloja cinišką Ukrainos išdavystę.

Prisiminkime ir rusų apžvalgininko Andrejaus Piontkovskio argumentus, jog Vokietija, Prancūzija, Italija ir dabar dar Vengrija tapo ryškiomis Rusijos advokatėmis – vis ieško preteksto priverst Ukrainą

kapituluoti. Net suplukusios aiškinasi, kokių nuolaidų privalo padaryti Kijevas, kad V. Putinas liktų patenkintas. Italija jau rašinėja taikos planus, nors Kijevas neprašė tokios pagalbos. Ukraina prašo ginklų.

Atkreipkime dėmesį į Ukrainos prezidento administracijos patarėjo Michailo Podoliako atsargias pastabas, jog Vakarai remia Ukrainą, tačiau jau pasirodė pirmųjų nuovargio požymių. Taigi ima kelti galvas tie, kurie mano, jog bizniauti su banditu įmanoma, jog Ukraina galėtų vardan taikos paaukoti keletą savų teritorijų. Galų gale sukilo visa Vakaruose išikūrusi slaptoji Kremliaus agentūra – ji ypač atkakliai perša nuostatą, jog V. Putinas privalo „išsaugoti savąjį veidą“.

M. Podoliakas įsitikinęs, jog Vakarai vis dar paniškai bijo Rusijos, nenori imtis personalinės atsakomybės, Vakaruose subuojusi tokia bjauri biurokratija, kad tiesiog neįmanoma žengti nė vieno rimto žingsnio.

Tiesa, esama ir tokių, kurie mano, jog Vakarai deda visas pastangas gelbėdami Ukrainą. Omenyje turiu į Ameriką pasitraukusį buvusį KGB agentą Jurijų Šveca (šio dabar oficialiai Vakarams talkinančio buvusio kagėbisto viešus komentarus stebiu nuo 2015-ųjų). Vakarai užtektinai vieningi remdami Ukrainą. Henry Kissinger tezės, jog Ukraina privalo nusileisti Maskvai, nes V. Putinui būtina išsaugoti

savąją reputaciją, – tik pavieniai pareiškimai. Amerika skuba kuo greičiau nusiųsti į Ukrainą pačių moderniausių, galingiausių ginklų. Tik tai – ne taip paprasta. Užtat Ukrainos politikai, apžvalgininkai, kariniai ekspertai, kritikuodami Washingtoną dėl vėlavimų, kenkia prezidentui Volodymirui Zelenskui. Atvirai kalbant, Washingtoną mėgina supykdyti su Kijevu. Kvailas užsiėmimas kritikuoti Vakarų lyderius, nuo kurių priklauso, ar Ukrainos kariai turės rimtų ginklų. Maždaug tokia J. Šveco pozicija.

Kokia šių eilučių autoriaus pozicija?

Vakarai, matydami ukrainiečių užsispyrimą, sunerimo. Būkime atviri: jie bijo ryškios, akivaizdžios Ukrainos pergalės. Nes Kijevui laimėjus nei NATO, nei Europos Sąjunga nebeliks tokios, kokios buvo iki šiol. Prancūzijai, Vokietijai, Italijai, o ir JAV teks susitaikyti su išaugusia Ukrainos įtaka, taip pat – ir su Rytų Europos, kuri mato iš Rusijos kylantį pavojų, nuomone. Tad senieji biurokratai, kuriems svarbiausia prekyba ir ramybė, nebežino, ko griebtis. Jie supranta, jog senoji Europa, du dešimtmečius nuolaidžiavusi Kremliui, griūna, žlunga. O kartu iš pelningų, įtakingų postų Briuselyje ir Strasbūre privalės trauktis ir jie, ištižę bailiai, nes ateina karta politikų, kuriems svarbios tikrosios vertybės, kurie nelinkę pataikauti agresoriams, kurie dėl demokratijos pasiruošę ne vien rezoliuciją parašyti ar tarti gražią kalbą iš tribūnos...

Ambasadros naujienos

Lietuvos ambasada Washingtone maloniai kviečia lietuvių bendruomenę į susitikimą su LR Ministrė Pirmininke Ingrida Šimonyte, kuris vyks birželio 14 d. 7 val. v. Lietuvos ambasadoje (adresas: 2622 16th st NW, 20009, Washington, DC.).

Susitikimo metu Ministrė Pirmininkė aptars svarbiausius Lietuvos vidaus ir užsienio politikos prioritetus, renginio dalyviai turės galimybę užduoti klausimus. Po diskusijos svečiai kviečiami lengviems užkandžiams ir vyno taurei.

Susitikimas vyks lietuvių kalba. Renginio metu maloniai prašome dėvėti kaukes. RSVP iki birželio 12 d. el. paštu: rsvp.us@urm.lt. Susitikimo dalyvių skaičius ribotas, todėl prašome nedelsti registruotis.

Birželio 14-ąją – Gedulo ir vilties dieną – kviečiame jus kartu paminėti 81-ąsias tremties pradžios Lietuvoje metines tradicine akcija „Ištark! Išgirsk! Išsaugok!“, kurios metu dalyviai iš viso pasaulio galės įprasminti tremtinių ir politinių kalinių atminimą.

Šiais metais kviečiame registruotis skaitymams Washingtone ir prisidėti prie šios atminimo akcijos, įprasminant ir karo Ukrainoje aukų atminimą.

Skaitymai vyks birželio 14 d. 10–11 val. r. Union Square, National Mall, Washington, DC. Tiksli renginio vieta: <https://www.google.lt/.../unio.../@38.892497,-77.0148386,16z>

Visus norinčius prisijungti prie akcijos kviečiame registruotis el. paštu: culture.us@urm.lt.

Jeigu neturite galimybės gyvai prisijungti prie šio renginio, kviečiame dalyvauti virtualiuose skaitymuose. Daugiau informacijos ir registraciją rasite adresu: <https://birzelio14.lt/>

Renginį organizuoja Lietuvos ambasada Washingtone ir Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LiJOT).

Ambasadros inf.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

! Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

! Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

! Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

! Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiuočiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

El. svetainė –
Neringa Smilgytė

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
Autorių nuomonė nebūtinai sutampa
su leidėjų ir redakcijos nuomone.

Mokslininkas į JAV sugrįžta šokti

Jurgita ir Daumantas Matuliai laukia susitikimo su lietuviais Šokių šventėje. D. Matulio asmeninio archyvo nuotraukos

VITALIJA DUNČIENĖ

XVI Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių šventė Philadelphijoje kasdien artėja. Iš Lietuvos pasiekė džiugi žinia – joje dalyvauti atvyks **prof. Daumantas Matulis** su savo šokių grupe. Baigęs Vilniaus universitetą, D. Matulis tęsė doktorantūros studijas Minnesotos universitete, po to pradėjo dirbti bendrovėje *3Dimensional Pharmaceuticals* (ją įsigijo Johnson & Johnson). Vėliau šeima nusprendė išvykti gyventi į Lietuvą. D. Matulis tapo Gyvybės mokslų centro Biotechnologijos instituto Biotermodynamikos ir vaistų tyrimo skyriaus vedėju. Yra paskelbęs daugiau kaip 100 mokslinių straipsnių, kelių išradimų ir mokslinių knygų autorius, apdovanotas Lietuvos mokslo premija.

Su Daumantu Matuliu kalbamės apie jo gyvenimą Lietuvoje ir, žinoma, tautinius šokius.

Jūsų šeimos sprendimas grįžti gyventi į Lietuvą rodo, kad esate dideli Lietuvos patriotai. O laikas, skirtas lietuviškam šokiui, byloja apie tai, kad esate neabejingi lietuviškai kultūrai, tautiniam paveldui. Dabar atvykstate į šventę Philadelphijoje, kurioje gyvenote 2002–2004 metais, vadovavote lietuvių jaunimo sąjungos Philadelphijos skyriui, JAV LB Philadelphijos apylinkei. Kokie prisiminimai jūsų atmintyje išliko iš to laikotarpio?

Man ir tada, ir šiandien rūpi lietuvių, išsibarsčiusių po visą pasaulį likimas. Norisi prisidėti prie Lietuvos augimo ir grįžimo į Lietuvą galimybių gerinimo. Jau daug metų praėjo nuo mūsų sugrįžimo, bet JAV Lietuvių Bendruomenės nepamirštu, stengiuosi išlaikyti ryšius. Prieš kelias savaites *Youtube* paskelbiau įrašą, skirtą a. a. Julijos Dantienės gimtadieniui. Įrašą padarėme su broliu 2019 m. pradžioje, J. Dantienė jame pasakoja apie sudėtingą pasitraukimą iš Lietuvos 1944 metais, kelerių metų kelionę per Vokietiją ir pagaliau pasiekimą Ameriką. Tų dienų aktualijos šiaandien tampa vėl labai svarbiomis. Julija pasakojo ir apie

Matuliu šeima per Kalėdas 2019 metais (iš k.): Daumantas, Jurgita, Eimantas, Tautvydas, Renata ir Vaigintas.

ukrainiečius, kurie pasirinko savizudybę, kai suprato, jog sąjungininkai sovietams leidžia juos jėga pagabenti atgal į lagerį. Deja, bet labai silpna Europos pagalba Ukrainai šiomis dienomis primena tas tolimas pokario dienas.

Kokie įvykiai ar žmonės padėjo jūsų šeimai apsispręsti grįžti gyventi į Lietuvą?

Mes su žmona Jurgita dar išvykdami iš Lietuvos buvome apsisprendę, kad JAV nepasiliksime, todėl jokio ypatingo sprendimo nebuvo. Visgi pasirodė, kad grįžti prasmingai, gauti tinkamą darbą ir prisidėti prie Lietuvos augimo nebuvo taip paprasta. Bet Lietuva kaip tik stėjo į Europos Sąjungą ir atsirado galimybė teikti paraiškas mokslinių tyrimų fondams. Man pasisekė, kad gavau ES tarptautinės reintegracijos grantą, kuris atvėrė galimybes įkurti laboratoriją Biotechnologijos institute Vilniuje. Po poros metų analogišką grantą gavo ir mano žmona Jurgita. Savo asmeninėms reikmėms iš šių grantų nepaėmėme nė euro, viską skyrėme laboratorijai įrengti ir dabar tuo džiaugiamės.

grįžusi prisijungė prie aukšto lygio ansamblio „Vilnis“. Mūsų „sugrįžėlių“ grupė atsikuria kas ketverius metus, kai ruošiamės šokių šventei JAV. Dalyvavome 2004 m. šventėje Čikagoje (tiesa, tada su „Aušrine“ iš Philadelphijos), 2008 m. Los Angeles bei 2012 m. Bostone. 2020-aisiais jautėmės gerai pasiruošę, bet viską sutrukdė epidemija. Po metų teko vėl repetuoti šokius ir netgi grupės sudėtis šiek tiek pasikeitė, dalis šokėjų nebegali vykti į JAV. Dabar labai ruošiamės ir laukiame kelionės į Philadelphiją.

Daumantai, kad jūs palikote savo dalelę širdies Philadelphijoje, rodo jūsų noras sugrįžti su šokiu. Ar buvo sunku įtikinti grupės „Sugrįžus“ narius ruošti tolimai kelionei?

Mūsų šokių grupė labai entuziastinga, repetuojame du kartus per savaitę. Mes nesame „tikri“ šokėjai, tačiau šokis padeda išlaikyti geresnę fizinę formą, laikyseną ir nuotaiką. Jurgita mums puikiai ir reikliai vadovauja, tai mes stengiamės tobulėti ir kuo geriau pasirodyti. Visi atiduoda daug jėgų ir šia savo veikla mes labai džiaugiamės.

Philadelphijos „Aušrinės“ nariai Dainų šventėje Lietuvoje 2003 metais. Pirmoje eilėje viduryje – Jurgita Matulienė (su gėlių puokšte) ir Ieva Vozbutaitė; Daumantas Matulis stovi pirmas iš kairės.

Ar nebuvo tokių momentų, kai savo sprendimo grįžti gyventi į Lietuvą gailėjotės? Ir jeigu taip, tai kas jums padėjo pesimistines mintis nuvyti į šalį ir nepulti ieškoti „skalsesnės duonos“ užsienyje?

Per šiuos 17 metų nekilo minčių važiuoti atgal, nors JAV lankiausi mažiausiai 20 kartų. Nenutrūko ryšiai ir su JAV Biofizikų draugija; šiuo metu esu publikacijų komiteto narys ir kasmet dalyvauju konferencijose. Per tuos metus darbas vijo darbą ir nebuvo laiko galvoti, kad gyvenimas Lietuvoje nelengvas. O jis kasmet gerėjo. Netgi per 2008 metų krizę mes pajutome tik nedidelį atlyginimų sumažėjimą. Šiandien Lietuva gyvena nepalyginamai turtingiau, negu 2004 metais, tačiau žmonės ne visada įvertina tai, ką pavyko pasiekti.

Beje, šiemet buvau išrinktas Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centro, kurio dalimi yra Biotechnologijos institutas, direktoriumi. Greta mokslinių darbų dabar daug jėgų atiduodu administraciniam darbui. Galvojame apie mūsų centro ateitį, naujų pastatų statybą, startuolių įmonių kūrimą, studentų išsilavinimo gerinimą, tarptautinių tyrėjų pritraukimą į Lietuvą. Centre įkurtas partnerystės su Europos molekulinės biologijos laboratorija institutas, kuriame sėkmingai dirba ir tyrėjai iš JAV. Džiaugiamės, kad tai pavyko įgyvendinti Lietuvoje, bet matome ir daugybę iššūkių.

Papasakokite apie savo tautinių šokių grupę.

Šokių grupė vadinasi taip pat, kaip ir mūsų organizacija – „Sugrįžus“. Vadovauja jai Jurgita Matulienė, kuri tautinius šokius šoko dar būdama studentė, o su-

Kaip sekėsi ruošti šokių šventei? Ar pandemija, dėl kurios reikėjo du kartus atidėti XVI šokių šventę, padėjo jūsų pasiruošimui ar – trukdė?

Galiu pasakyti, kad kartais laiko repeticijoms surasti tikrai nelengva. Tačiau jeigu rimtai imiesi kokios nors veiklos, griežtai paskiri tam laikui, tai galima gana sėkmingai siekti užsibrėžtų tikslų ir išmokti gražių lietuviškų tautinių šokių.

Keletas mūsų mūsų grupėje yra labai susiję su Philadelphija. Lina Vaitiekūnaitė su dideliu dėkingumu prisimena nuostabią Lietuvių Bendruomenės, o ypač Dunčių šeimos pagalbą po sunkios traumos, kuri ją ištiko 2003 metais, kai, važiuojant dviračiu, girtu vairuotojo ji buvo partrenkta ir palikta šalikelėje. Stebuklo ir pagalbos dėka ji dabar šoka kartu su mumis ir vyks į miestą, kuriame patirta daug skausmo, bet ir daug gėrio.

Taip pat šoka Dalia Cidzikaitė, kurią „Draugo“ skaitytojai gerai pažįsta, septynerius metus ji buvo vyriausioji laikraščio redaktorė. Dalia labai gražiai šoka ir padeda Jurgitai visais grupės reikalais. Ieva Vozbutaitė Philadelphijoje baigė koledžą ir buvo aktyvi Bendruomenės narė daug metų. Grįžusi į Lietuvą Ieva sukūrė nuostabią šeimą su Žilvinu Beliausku, augina du šaunius sūnus – Anuprą ir Mykolą Joną. Grupėje taip pat šoks ir trys mūsų jau suaugę vaikai – Renata, Eimantas ir Vaigintas. Beje, pastarieji gimė dar JAV ir pirmą kartą atvyks į savo gimtąjį kraštą.

Nuoširdžiai dėkoju už pokalbį. Sveikiname tapus Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centro direktoriumi. Linkime sėkmės siekiant mokslinių aukštumų, o tuo tarpu laukiame atvykstant.

Daugiau informacijos apie šokių šventę galima rasti: <https://www.sokiusvente2020.org/>

TELKINIAI

Įamžintas P. Visvydo šimtmečio jubiliejus

Kiemelio įkūrėjai Sigitas Šniras, Arūnas Brazdžionis, Justina Brazdžionis ir Amandas Ragauskas.

AMANDAS RAGAUSKAS

Š. m. gegužės 14 d. *Just Millin' Around* (JMA) teatras sukviėtė gražų būrį savo gerbėjų į poeto Bernardo Brazdžionio vardo išėivijos menininkų atminimo kiemelį. Šiais metais JMA teatras mini 15-tąsias susikūrimo metines, 10-tąsias kiemelio įkūrimo metines, poeto Bernardo Brazdžionio 20-tąsias mirties metines ir poeto, rašytojo, publicisto Prano Visvydo 100-tąsias gimimo metines.

JMA teatro meno vadovė ir viena iš kiemelio įkūrėjų Justina Brazdžionis pasveikino kalifornietiška gražų šeštadienio vakarą susirinkusius svečius. Papasakojo, kaip prieš penkiolika metų jai parašius pjesę „Du-2“, kilo mintis įkurti teatrą, kaip prieš dešimtmetį, skulptoriui iš Lietuvos Gintariui Česiūnui „panizus“ rankoms nukalti kažkieno portretinį biustą, kilo idėja įamžinti ilgus metus Los Angeles gyvenusio poeto B. Brazdžionio atminimą. Biustas buvo nukaltas, o jį patalpinti nebuvo kur. Tada gimė idėja įkurti jau minėtą kiemelį, kuriame, be poeto biusto, atminimo sienoje būtų atidengiamos lentelės išėivijos menininkams pagerbti.

Tą šeštadienį, prie jau anksčiau atidengtų atminimo lentelių, buvo atidengta dar viena lentelė – poeto P. Vis-

vydo šimtmečio proga. Lentelę atidengė kiemelio mecenatai Vitalis ir Nijolė Lambertai. N. Lambertienė pasidžiaugė, kad su vyru Vitaliu gali palaikyti tokią prasmingą misiją. Sveikinimo žodį tarė Lietuvos Respublikos generalinė konsulė Los Angeles Laima Jurevičienė. Apgailėstavo, kad jos kancija sutapo su pandemijos pradžia, kad dėl to nevyko kultūrinė veikla lietuvių visuomenėje. Pasidžiaugė, kad yra įkurta tokia sakrali erdvė kaip išėivijos menininkų kiemelis. Linkėjo neapleisti čia vykstančios kultūrinės veiklos ir teatro, kuriam yra labai neabejinga, nes anksčiau ir pati yra dalyvavusi teatrinėje veikloje.

Prisiminimais apie P. Visvydą pasidalijo jo ilgametė kaimynė Zita Šulcienė. Prisiminė Praną kaip nuotaikingą, šmaikštų, idomų pašnekovą ir kaip smaližių. Kai Zita kepdavo anūkams obuolinį pyragą, gardų kvapą užuodęs Pranas visada rasdavo priežastį užėiti pas kaimynę kokiū nors reikalū. Apsilankymas baigėdavosi kaimynės pyrago smaližiavimu.

Sveikinimus iš Lietuvos perskaitė Veronika Ragauskienė:

Su gražiu teatro jubiliejumi. Mes sakome, kad muziejus gyvuoja tol, kol gyva istorija, o jums linkime tol, kol bus istorijų apie ką kalbėti.

Biržų krašto muziejus „Sėla“

Kiemelio mecenatai Vitalis ir Nijolė Lambertai.

Rengėjų nuotraukos

Šilčiausi visiems linkėjimai iš pavasarėjančio Vilniaus, gyvuokit, kurkit, nes kaip dienoraštyje lotynišką išmintį kadaise citavo aktorė Unė Babickaitė: „Arts longa, vita brevis!... Menas amžinas, gyvenimas trumpas!...“

Aktorė **Birutė Mar** ir visas „Solo“ teatras

Turbūt praeis dar nemažai laiko, kol Prano Visvydo įvairiašakė kūryba, išsibarsčiusi po JAV lietuvių periodinę spaudą, suguls į vieną knygą.

Kol laukiame, kad tai nutiktų, džiaugiuosi, jog rašytojas yra prisimenamas tų, su kuriais ir šalia kurių jis taip ilgai gyveno Los Angeles. Džiaugiuosi, kad nuo šiol apie Praną Visvydą – jo asmenį ir kūrybą – bylos šiaandien Bernardo Brazdžionio vardo išėivijos menininkų atminimo kiemelyje atidengiama jo atminimo lentelė.

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos tyrėja **dr. Dalia Cidzikaitė**

Priimkite sveikinimus iš Lietuvos, kur šiuo metu per visus kraštus veržiasi pavasaris ir Poezija. Linkiu literatūrinų, teatrinių, muzikinių susibūrimų. Pripildykite Kiemelį įvairalype kūryba, vaikų klegesiu ir šiaip mielu pasibuvimu po sekmadienio šv. Mišių. Būkite pašlovinti visi, kūrė Bernardo Brazdžionio kiemelį, kuris liks jūsų vaikams, vaikaitiams, provaikaitiams.

Šiaulių Dramos teatro aktorė **Olita Dautartaitė**

Pasinaudojus ilgamečio Los Angeles lietuvių visuomenės video metraštininko Vytauto Petrulio archyvais, šventės svečiams buvo parodytas video reportažas iš Lietuvos Nacionalinės literatūros premijos laureato poeto Donaldo Kajoko kūrybos vakaro, vykusio Šv. Kazimiero parapijos salėje, kurį vedė P. Visvydas. Ne be reikalo to vakaro rengėjai JMA teatras pakvietė P. Visvydą šiai misijai, nes kadaise laiške savo studijų draugui poetui Henrikui Nagiui jis rašė: *Poezija yra mano duona. Su ja keliuosi, su ja važiuoju į darbą, su ja sėdžiu naktimis, su ja einu į lovą.*

Pasinaudoję prieš keletą metų „Drauge“ spausdinto Maironio Lietuvos literatūros muziejaus darbuotojos, atsakingos už išėivijos lietuvių rašytojų kūrybą, Virginijos Paplauskienės straipsnio medžiaga, JMA teatro aktoriai Justina Brazdžionis ir Amandas Ragauskas paruošė literatūrinę kompoziciją. Joje atsispindėjo P. Visvydo gyvenimo ir kūrybos akimirkos.

Pranas Visvydas pasaulį išvydo 1922 metais vasario 4 dieną Kazlų Rūdoje, Marijampolės apskrityje. Šeimoje augo du vyresni broliai – Česlovas ir Jonas. Tėvas Jonas dirbo geležinkeliečiu, motina Teofilė Sadauskaitė – „auksarankė“ su „Zingerio“ mašina taisė drabužius apylinkės valstiečiams.

Pranas prisimena: *Motina buvo centrinė figūra mano vaikystėje. Apie ją sukosi mano dienos. Jeigu ne jinai, aš būčiau greičiausiai žlugęs.*

1940 metais baigęs gimnaziją, Pranas įstojo į Vytauto Didžiojo universitetą, studijavo architektūrą. Nuo 1941 m. iki 1943 m. studijavo filosofiją.

Prisiminimuose rašė: *Dalyvavau Juozo Girniaus egzistencializmo semi-*

nare. Gyvai nagrinėjome anuomet liepsnojančias etinio apsisprendimo būsenas: arba-arba.

1946 metais Visvydas pasitraukė iš Lietuvos į Vokietiją: abu su žmona ir mažyle dukra klajojo po Lenkiją, vėliau – Vokietiją. Gyvenimo ir darbo sąlygos buvo sunkios: dirbo subombarduoto mašinų fabriko liejykloje, o liejyklos prausykloje gavo kampą nakvynei. Vėliau su šeima persikėlė į DP stovyklą.

Laiške studijų draugui poetui H. Nagiui Visvydas rašė: *Esu laimingas, kad tie keli metai, kurie praėjo, nenutraukė mūsų bičiulystės, užmegztos seminaro dienomis. Gyvenu kaip žinai, stovykloje, viename kambarėlyje drauge su žmona ir dukrele. Koridoriai triukšmingesni už Berlyno gatves. Čia gyvenant yra sunku susikaupti, yra sunku parašyti sakinį, perskaityti knygos puslapį, dar sunkiau yra likti vienam.*

Renginio metu skambėjo gyva muzika.

1950 metų pavasarį kartu su šeima pasiekė Amerikos krantus. Gyveno Pensilvanijos, Maine, Illinojaus valstijose, kol galutinai apsistojo Santa Monicoje, Kalifornijoje. Ilgainiui širdis atgaivą atrado kultūrinėje bei visuomeninėje veikloje, kurios nestigo Los Angeles lietuvių visuomenėje. Čia buvo susibūrusi aktyvi rašytojų, dailininkų, dainininkų, teatro žmonių grupė; buvo įsteigta meno draugija – Menų klubas. Pranas Visvydas kūrė eilėraščius, rašė esė, atsiminimus, įkvėpimo semdamasis iš gimtosios žemės. Poetas buvo reiklus savo žodžiui – dailino ir perrašinėjo savo rinkinius.

Atsiminimuose rašė: *Man nesvarbu, ar mano poezija yra spausdinama, ar ne. Jeigu aš ir išleisiu poezijos rinkinį, tai parašysiu jį savo ranka, papuošdamas kraštus gražiais ornamentais.*

Visvydas, sukūręs ne vieną eilėraščių, parengęs ne vieną rankraštinių poezijos rinkinį, kurių vienas yra saugojamas Maironio muziejuje Kaune, ne išleido nei vienos knygos.

Kaip pats poetas yra sakęs: *Jokios knygos nesu išleidęs. Ją kartais rašau žiūrėdamas į Ramųjį vandenyną:*

*Virš butnamių stogų
ištysusios laibutės palmės,
kaklais ir kuokštais
lyg mezozojinių laikų žirafos
palinkusios į vandenyno pusę...*

Po prakalbų ir programos skambėjo gyva muzika, šventės svečiai vaišinosi vynu ir užkandžiais, ir dar ilgai nesiskirstė į namus.

Northwest Folklife festivalyje šoko ir lietuviai

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

Po pandemijos pertraukos, Seattle, WA šių metų gegužės pabaigoje vėl buvo surengtas kasmetinis pavasario festivalis Northwest Folklife Festival. Jis, šiais metais jau 51-asis, vyko su šūkiu „Metamorphosis“, nurodančiu, kad senos ir naujos tradicijos galioja – „In with the old, in with the new“. Svečiai gegužės 27–30 dienomis festivalio programos galėjo stebėti ir gyvai, ir virtualiai.

Šis festivalis rengiamas kartu su Seattle Center. Dalyviams, atvykusiems į parko kompleksą, esantį netoli žymios Space Needle, buvo siūlomas didelis įvairių programų pasirinkimas – būgnų mušimas, visokiausių žanrų ir etninių grupių bei genčių muzika, maistas, prekės ir šokiai. Išpūdingo festivalio renginiams ir prekyautojams lauke buvo įrengtos palapinės, kurios saugojo nuo krapnojančio lietaus, o renginio dalyviams ir lankytojams teko apsirengti, atsižvelgiant į oro sąlygas.

Tiems festivalio dalyviams, kurie pasirodė viduje, lietus netrukde. Vėlyvą sekmadienio popietę Armory Court scenoje buvo parodyta programa „Baltic Showcase“. Pusvalandžio pasirodymus surengė estų šokių grupė Northwest Estonian Folkdancers ir lietuvių tautinių šokių ansamblis „Lietutis“. Estai, vyresni ir jaunesni šokėjai, pašoko kelis šokius, akompanuojant akordeonui ir smuikui. Vienam šokiui jie pakvietė prisijungti ir žiūrovus.

„Lietutis“ entuziastingai bei jaunatviškai pašoko keturis šokius: „Žiežmarių polką“, „Suktinį“, „Kaip du Paukšteliai“ ir iš vienos Seattle gyvenančios ukrainietės mokytojos išmoktą šokį „Kozachok“. Paskutiniu šokėjai norėjo palaikyti ir pagerbti ukrainiečius (juos pamokiusi mokytoja atėjo pažiūrėti, kaip jie šokį pašoko). Šiam šokiui „Lietučio“ šokė-

Šaunūs lietuvių tautinių šokių ansamblio „Lietutis“ šokėjai pasirodė festivalio programoje „Baltic Showcase“.

jos šiek tiek pakeitė savo aprangą: prie savo lietuvių tautinių kostiumų pritaikė ukrainietišką akcentą – ant galvų dėvėjo vainikus.

Po pasirodymo, trumpai pakalbinta ansamblio vadovė Beatričė Želvytė. Ji 2020 metų vasarą kartu su Mariumi Lukoševičiumi 1981 m. įsteigtos grupės vadovavimą perėmė iš steigėjos Zitos Petkienės. Beatričė prieš aštuonerius metus iš Čikagos apylinkių persikėlė į Seattle. Ji apgailestavo, kad nors pati ir keliauja į Philadelphia stebėti Šiaurės Amerikos XVI Lietuvių tautinių šokių šventę, „Lietutis“ ten nešoks. Tačiau jos vadovaujamos grupės šokėjai toliau liks Lietuvos „ambasadoriais“ JAV šiaurės vakaruose, kaip buvo pranešta jų Northwest Folklife Festival programos metu.

„Lietučio“ Facebook paskyroje, (7) Lietutis Lithuanian Folk Dance Ensemble | Facebook, buvo džiaugiamasi, kad festivalyje ansamblis pasirodo po trejų metų pertraukos.

Estų grupėje šoko ir dideli, ir maži.

Ramunės Kubiliūtės nuotraukos

Lietuvoje įvertinta K. Daugirdo kūryba

Lietuvoje šiuo metu studijuojančio JAV gimusio lietuvių kompozitoriaus Kęstučio Daugirdo kūryba buvo įvertinta. Jis dalyvavo XVI jaunųjų kompozitorių kūrinių chorui konkurse „Vox Juventutis“.

Šių metų birželio 3 d. Vilniaus šv. Kotrynos bažnyčioje įvyko šio konkurso baigiamasis koncertas. Konkurso finalininkų kūrinius atliko choras „Jauna muzika“ (meno vadovas ir dirigentas Vaclovas Augustinas). Renginio metu paaiškėjo šių metų nugalėtojai.

Dėl apdovanojimų varžėsi aštuonios kompozicijos: Ievos Raubytės „Kiekvienas dangus kitoks“, Evaldo Alekno „Vox Timoris“, Luko Butkaus „Solemn“, Salomėjos Petronytės „Starfall“, Viltės

Konkurso laureatai (iš k.): Lukas Butkus, Kęstutis Daugirdas ir Karolina Kieraitė.

Rengėjų nuotr.

Žakevičiūtės „Miško burtai“, Dovydo Baltrimavičiaus „Tavo rytas buvo vakaras“, Karolinos Kieraitės „Has a Name“, Kęstučio Daugirdo „Plaudite, psallite“.

Komisija, kurios nariai – dirigentas Linas Balandis, kompozitoriai Zita Bružaitė, Kristupas Bubnelis, dirigentas ir kompozitorius Gintautas Venislovas bei muzikologė Živilė Stonytė-Tamaševičienė – I vietą skyrė Kęstučiui Daugirdui, II vietą – Lukui Butkui, III vietą – Karolinai Kieraitėi.

Publikos simpatijų prizas atiteko Dovydui Baltrimavičiui, choro „Jauna muzika“ simpatijų prizas – Kęstučiui Daugirdui.

Konkursą rengia Lietuvos kompozitorių sąjunga, Vilniaus miesto savivaldybės choras „Jauna muzika“. Partneriai – Lietuvos muzikos ir teatro akademija, Lietuvos muzikos informacijos centras. Rėmėjai – Lietuvos kultūros taryba, Vilniaus miesto savivaldybė, LRT.

Parengta pagal Lietuvos kompozitorių sąjungos informaciją

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA

O. Scholz susitiko G. Nausėda

Vilnius (ELTA) – Prezidentas Gitanas Nausėda dar kartą pabrėžė būtinybę uždegti žalia šviesa Suomijos ir Švedijos narystei NATO, nes šis sprendimas turėtų stiprų strateginį impulsą Baltijos regiono šalių saugumui.

Be to, šalies vadovas akcentavo, kad Rusijos karinė grėsmė euroatlantinei erdvei taps ilgalaike, todėl jokių nuolaidžiavimų imperines ambicijas tebeuoselėjančiai valstybei negali būti.

Vokietijos ir Lietuvos vadovai sutartinai tvirtino, kad būtina stiprinti gynybinius pajėgumus Baltijos šalyse.

„Sutarėme, kad būtina stiprinti gynybinius pajėgumus Baltijos šalyse dinamiškai dislokuotų karių skaičių, stiprinant oro ir jūros gynybą“, – teigė G. Nausėda.

Prezidentui antrino ir Vokietijos kancleris, pridurdamas, kad visos NATO narės yra įsipareigojusios ginti kiekvieną aljanso centimetrą.

Vokietijos kancleris O. Scholz susilaukė klausimų dėl savo ir Prancūzijos prezidento pokalbių su Kremliu šeimininku Vladimiru Putinu.

Žurnalistai kanclerio teiravosi, kaip jis vertina Prancūzijos lyderio E. Macron pareiškimus, kad, siekiant diplomatinio sutarimo su karą Ukrainoje sukėlusia Maskva, nereikėtų žeminti Rusijos.

Visgi į ganėtinai konkretų klausimą O. Scholz atsakė abstrakčiai. Viena vertus, jis akcentavo Kremliu agresijos akivaizdoje išaugusią NATO vienybę, kita vertus, kancleris pažymėjo aiškų nusiteikimą, kad Vakarų valstybės niekada nesutiks su Rusijos diktuojamos taikos sąlygomis.

„Aš esu įsitikinęs, kad mums labai svarbu, jog mes esame labai vieningi prieš Rusijos agresiją. Kad mums pavyko įgyvendinti šešis sankcijų paketus, kurie padarys didelę žalą Rusijos ekonomikai“, – pažymėjo Vokietijos kancleris.

„Mes pritaikėme stiprias sankcijas, kurios atmes Rusijos ekonomiką dešimtmečiais atgal“, – pridūrė jis.

Prezidentūroje surengtoje spaudos konferencijoje O. Scholz teigė, kad Rusijai nepavyko pasiekti užsibrėžtų tikslų. Priešingai, akcentavo jis, NATO tapo tik dar stipresnė.

„Ką Putinas pasiekė, tai pasiekė tai, kad NATO dar labiau susivienijo, kad ji dar labiau stiprina savo pajėgumus, kad mes stipriname rytinį NATO flangą prie Baltijos jūros ir tai, kad Suomija ir Švedija nusprendė tapti NATO dalimi. Štai ką Putinas pasiekė savo agresija. Mes daromės dar stipresni. Putinui nepavyko užgrobti visos Ukrainos ir jis toliau tęsia savo brutalų karą. Bet ta žinia, kuri yra mūsų siunčiama, tai, kad jam tikrai nepavyks“, – sakė Vokietijos kancleris, tikindamas, kad Vakarai tikrai nesutiks su Rusijos pageidaujama karo baigtimi.

„Mes tikrai nesutiksime su Rusijos diktuojama taika, mes nepripažinsime tokios taikos. Dėl to mums labai svarbu ir aišku, kad šios karinės situacijos rezultatas bus tas, kad Rusija privalės išvesti savo karines pajėgas“, – sakė politikas.

„Putinas nesupranta, kad yra Ukraina, kad yra Ukrainos tauta, kad yra Ukrainos prezidentas ir kad jie yra teisūs šiame kare“, – apibendrino O. Scholz.

Tuo tarpu Prezidentas G. Nausėda, atsakydamas į tą patį klausimą, pažymėjo, kad bet koks pokalbis su Rusijos lyderiu savotiškai legitimizuoja jo vykdomą politiką.

Pigesnių degalų ir rūkalų – į Baltarusiją

Vilnius (ELTA) – Kelio postuose su Baltarusija beveik nebeliko išvykstančiojo krovinio transporto eilių.

Vis dėlto, pasak Muitinės departamento, dėl kone 5 kartus išaugusio pigesnių degalų ir rūkalų į Baltarusiją važiuojančiųjų lengvųjų automobilių srauto, kai kuriuose kelio postuose susidaro milžiniškos krovinio transporto eilės.

„Pastarąją parą vien Lavoriškių kelio poste buvo patikrinti 638 iš Baltarusijos vykstantys lengvieji automobiliai, tuo tarpu balandžio mėnesį jų per parą pravažiudavo ženkliai mažiau – 136. Būtent dėl kone 5 kartus išaugusio pigesnių degalų ir rūkalų į Baltarusiją važiuojančiųjų lengvųjų automobilių srauto trikdomas muitinės darbas. Turime nepamiršti, kad muitinės pareigūnai privalo ypatingai kruopščiai tikrinti iš Baltarusijos įvažiuojančias transporto priemones dėl galimų pažeidimų (ES sankcijų įgyvendinimo kontrolė) – dėl šios priežasties muitinės procedūros taip pat užtrunka ilgiau. Todėl pastarosiomis savaitėmis padidėjo laukiančiųjų patikros į Lietuvą vykstančių krovinių automobilių eilės“, – sako Vilniaus teritorinės muitinės direktorius Arūnas Sarulis.

Nuo gegužės 15 d., įsigaliojus beviziam režimui, muitinės pareigūnai kelio postuose su Baltarusija nustatė 599 Administracinių nusižengimų kodekso pažeidimus.

Spręs dėl sovietinių karių skulptūrų nukėlimo

Vilnius (BNS) – Vilniaus miesto savivaldybės politikai spręs dėl šešių sovietinių karių skulptūrų Antakalnio kapinėse nukėlimo.

Šį klausimą savivaldybės taryba svarstys paveldosaugininkams patvirtinus, kad šios skulptūros nėra priskiriamos vertingosioms kapinių savybėms.

Šešios Antrojo pasaulinio karo sovietų karių vaizduojančios figūrinės pilko granito stelos, įrengtos ant rausvo granito postamento Antakalnio kapinėse, iki šiol nekilnojamojo kultūros vertybių sąrašė buvo įrašytos kaip nacionalinio reikšmingumo objektas. Tad jų teisinei apsaugai panaikinti nepakako savivaldybės ekspertų – tam reikėjo Kultūros paveldo departamento Vertinimo tarybos sprendimo.

Rusijai vasario pabaigoje pradėjus karą Ukrainoje, Lietuvoje imta intensyviai peržiūrėti ir demontuoti įvairiose vietose esančius sovietinius atminimo ženklus. Tai daryti leido Kultūros ministerijos liberalizuotos taisyklės dėl sovietinių paminklų.

Didins Vokietijos karines pajėgas Lietuvoje

Vilnius (Prezidentūros inf.) – Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda ir Vokietijos kancleris Olaf Scholz paskelbė komunikatą, kuriuo sutarė dėl Vokietijos karinių pajėgų skaičiaus didinimo Lietuvoje.

Lietuvos ir Vokietijos vadovai komunikate įvardijo Rusiją kaip ilgalaikę karinę grėsmę Europai ir patvirtino šalių įsipareigojimą kolektyvinei visų sąjungininkių gynybai. Vadovai pabrėžė, kad, atsižvelgiant į pasikeitusią saugumo aplinką euroatlantinėje erdvėje, yra būtina atitinkamai atnaujinti NATO ilgalaikę laikyseną.

Komunikate teigiama, kad Lietuvos ir Vokietijos vadovai pritaria siekti toliau stiprinti rytinę NATO dalį, kad Aljansas užtikrintų patikimą atgrasymą ir gynybą regione.

Taip pat pabrėžiama, kad Vokietija įsipareigoja sukurti brigadą Lietuvoje. Tai bus stipri ir išskirtinai tik šiam tikslui sukurta kovinė struktūra, pasirengusi būti greitai dislokuota ir vykdyti užduotis.

Šios pajėgos bus integruotos į regioninio lygmens intensyvią ir plataus masto pratybų programą, kurioje dalyvaus rotacinės pajėgos ir Lietuvos kariuomenė. Lietuva savo ruožtu įsipareigoja sukurti visą reikiamą infrastruktūrą ir teikti priimančiosios šalies paramą.

Vokietijos kancleris įsipareigojo didinti dislokuotų karių skaičių Lietuvoje. KAM nuotr.

„Senukai“ sulaukė KGB keršto

Vilnius (ELTA) – „Kesko Senukams“ pranešus apie pasitraukimą iš akcinių Baltarusijos prekybos tinkle OMA, šios šalies KGB Minske sulaukė tinklo vadovus ir atlieka kratas centriniame biure.

„Mūsų žiniomis, Baltarusijos teisėsauga Minske sulaukė OMA vadovus. Kai turėsime daugiau informacijos – pranešime“, – teigiama „Kesko Senukų“ bendrovės komentare.

Gegužės viduryje Suomijos ir Lietuvos bendrovė „Kesko Senukai“ pranešė, kad dėl Rusijos invazijos į Ukrainą jau sustabdė veiklą Baltarusijoje ir pradeda netiesiogiai valdomo 50 proc. OMA akcijų paketo pardavimą.

Visi lietuvių prekybiniai ryšiai su Baltarusijos tinklu buvo nutraukti balandį. Be to, įmonė sustabdė rusiškų ir baltarusiškų prekių pirkimus.

Šaltinių teigimu, iš darbuotojų buvo atimti nešiojamieji kompiuteriai ir telefonai.

Kuo oficialiai kaltinama OMA bendrovė ir jos vadovai, Baltarusijos valdžia nepraneša.

Į kilmės šalis grąžinti 1 075 užsieniečiai

Vilnius (ELTA) – Vidaus reikalų viceministras Arnoldas Abramavičius teigia, kad Vidaus reikalų ministerija priėmė sprendimą pratęsti tūkstančio eurų skatinamosios išmokos suteikimą neteisėtiems migrantams, sutikusiems savanoriškai grįžti į kilmės šalis.

Anot viceministro, šiuo metu norą grįžti į kilmės šalis išreiškė 45 asmenys ir tikimasi, kad skaičius išaugs.

Anot viceministro, nuo neteisėtos migracijos krizės pradžios savo noru į kilmės šalis jau grąžinti 1 075 užsieniečiai, 602 iš jų – 2022 metais.

„Tai sąlyginai yra pakankamai geras skaičius ir palyginus su kitomis Europos Sąjungos šalimis, procentiškai turbūt šiandien yra geriausias“, – kalbėjo viceministras.

Su kontrabanda sulaikyti du pasieniečiai

Vilnius (ELTA) – Lazdijų rajone Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) Imuniteto valdybos pasieniečiai bei jiems talkinę kolegą iš Kriminalinės žvalgybos bei Specialiosios paskirties skyrių sulaikė dešimt asmenų – 7 Lietuvos ir 3 Lenkijos piliečius. Jie siejami su stambaus kontrabandinio cigarečių krovinio gabenimu.

Du iš sulaikytųjų yra VSAT pareigūnai – Varėnos pasienio rinktinės Kapčiamiesčio užkardos vadas ir tos pačios užkardos jaunesnysis specialistas.

Į VSAT pareigūnų rankas pateko penkios transporto priemonės. Trimis iš jų gabentas stambus kontrabandinis cigarečių kroviny – daugiau kaip 55 tūkstančiai pakelių baltarusiškų cigarečių.

Abiem VSAT pareigūnams be baudžiamosios atsakomybės, būtų taikoma ir tarnybinė – įrodžius jų kaltę, pasieniečiai būtų atleisti iš tarnybos.

PASAULIS

Rusija pasitraukė iš EŽTT

Maskva (BNS) – Rusijos įstatymų leidėjai priėmė įstatymą, užbaigiantį Maskvos pasitraukimo iš Europos Žmogaus Teisių Teismo (EŽTT) jurisdikcijos procedūrą.

Balsavimas surengtas po to, kai Rusija kovo mėnesį buvo pašalinta iš Europos Tarybos, prezidentui Vladimirui Putinui vasario 24 dieną pasiuntus karių į Ukrainą.

Šis žingsnis atėmė iš eilinių rusų tai, ką daugelis aktyvistų laikė paskutine viltimi sulaukti teisingumo, ir sužlugdė pastangas integruoti šalį į tarptautinę teisių apsaugos sistemą, teigia stebėtojai.

„Europos Žmogaus Teisių Teismas tapo Vakarų politikų įrankiu politiniame mūšyje prieš mūsų šalį“, – pareiškė Valstybės Dūmos pirmininkas Viačeslavas Volodinas po balsavimo.

„Kai kurie jo sprendimai tiesiogiai prieštaravo Rusijos konstitucijai, mūsų vertybėms ir tradicijoms“, – sakoma jo pareiškime.

Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisdikcijai Rusija priklausė daugiau nei 20 metų ir buvo didžiausias teismo nagrinėjamų bylų šaltinis.

Pagal naujai priimtą įstatymą Rusija nevykdys EŽTT sprendimų, priimtų po kovo 15 dienos, kai Maskva pareiškė pasitraukianti iš Europos Tarybos. Tokį sprendimą ji priėmė po to, kai sustiprėjo spaudimas, kad Maskva būtų pašalinta iš šios organizacijos.

V. Volodinas pridūrė, kad bet kokios kompensacijos, kurias teismas priteisė iki kovo 15 dienos, bus mokamos tik rubliais ir tik į Rusijos bankų sąskaitas.

Priimtas įstatymas taip pat suteikia Rusijos teismams teisę panaikinti EŽTT sprendimus.

Vadinamasis „Ruxitas“ iš Europos Tarybos turės toli siekiančių pasekmių.

Žmogaus teisių gynėjai perspėja, kad Maskvos karinės kampanijos Ukrainoje metu gali sustiprėti spaudimas Rusijos pilietinei visuomenei, pablogėti kalinių padėtis, taip pat galimas mirties baudmės sugražinimas.

Ragina nenaudoti seksualinio smurto

New Yorkas (ELTA) – JAV ir Europa paragino Rusiją savo kare prieš Ukrainą nenaudoti seksualinio smurto.

Atitinkami raginimai Rusijai buvo išsakyti Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybos posėdyje. „Rusija savo pajėgų gretose turi sustabdyti prievartavimus, smurtą ir žiaurumus. Rusija turi nutraukti šį neteisėną, neišprovokuotą karą prieš Ukrainos žmones“, – teigė JAV ambasadorė JT Linda Thomas-Greenfield.

Rusijos vykdomus žiaurumus pasmerkė ir Europos Vadovų Tarybos pirmininkas Charles Michel. „Už šiuos nusikaltimus bus baudžiama. Tam, kad kaltieji būtų patraukti atsakomybėn, mums reikia įrodymų, tačiau šiuo metu mes padedame juos rinkti“, – teigė Ch. Michelis. Jis pridūrė, kad tik Maskvai tenka atsakomybė dėl šiuo metu kylančios pasaulinės maisto krizės.

Metus šiuos kaltinimus, Rusijos ambasadorius JT Vasilijus Nebenzia paliko posėdžių salę.

Kiek anksčiau jis paneigė, kad Rusijos kariai Ukrainoje pasitelkia seksualinį smurtą. Pasak jo, atitinkami kaltinimai jau kartojasi, tačiau jiems pagrįsti iki šiol esą nepateikta jokių įrodymų.

Neigia Rusijos proveržį Donbase

Kyjivas (ELTA) – Su Ukrainos pajėgomis kovojanti Rusijos kariuomenė dar nepasiekė proveržio Rytų Ukrainoje sakė Ukrainos prezidentas Volodymyras Zelenskis, versdamas abejoti Rusijos teiginiais apie artėjančią pergalę.

„Per pastarąsias 24 valandas fronte neįvyko jokių reikšmingų pokyčių“, – sakė V. Zelenskis ir pridūrė, kad „nepaprastai didvyriška Donbaso gynyba tęsiasi“.

Įnirtingiausios kovos toliau vyksta aplink Sjeverodonecką, Lysyčianską ir Popasną, sakė prezidentas. „Yra jausmas, jog okupantai netikėjo, kad pasipriešinimas bus toks stiprus“, – pridūrė jis.

V. Zelenskis tvirtino, kad Rusija bando dislokuoti papildomus dalinius Donbaso regione ir pietiniame Ukrainos Chersono regione, kad užkirstų kelią Ukrainos kontratakoms. „Bet kokia to prasmė? Bet kuriuo atveju dauguma okupacinių pajėgų jau seniai suprato, kad Ukrainoje jie neturi perspektyvų“, – kalbėjo jis ir tvirtino, kad nuo invazijos pradžios Ukrainoje žuvo per 31 tūkst. Rusijos karių.

„Nuo vasario 24 d. Rusija už absoliučiai beprasmišką karą prieš Ukrainą kasdien sumoka daugiau nei 300 kareivių gyvybėmis. Ir išauš diena, kai aukų skaičius peržengs net Rusijai priimtinas ribas“, – sakė V. Zelenskis.

Aukų skaičiaus neįmanoma nepriklausomai patikrinti.

Rusija tvirtino „visiškai išlaisvinusi“ gyvenamuosius Sjeverodonecko kvartalus, bet Ukrainos pajėgos tebelaiiko pramoninę zoną ir aplinkines gyvenvietes. Ukrainos pareigūnai vėliau paprieštaravo, kad rusai nekontroliuoja miesto. Sjeverodonecko ir Lysyčiansko miestai, kuriuos skiria upė, yra paskutinės Ukrainos tebekontroliuojamos teritorijos Luhanske, kuris kartu su Donecku sudaro Donbaso regioną. Atstumta nuo Kyjivo Rusija siekia užimti didžiulę Rytų Ukrainos dalį.

Karo poveikis toliau didėja, Pasaulio bankas sumažino savo pasaulinio augimo prognozę iki 2,9 proc. – 1,2 proc. mažiau nei prognozavo sausio mėnesį – daugiausia dėl invazijos į Ukrainą. Toksiškas silpno augimo ir kylančių kainų derinys gali sukelti didelio masto kančias dešimtyse skurdesnių šalių, kurios vis dar stengiasi atsigausti po COVID-19 pandemijos, pranešė bankas.

„Stagfiacijos rizika yra didelė ir gali turėti destabilizuojančių padarinių mažas ir vidutines pajamas gaunančioms ekonomikoms“, – sakė Pasaulio banko prezidentas David Malpass. „Daugeliui šalių bus sunku išvengti recesijos“, – teigė D. Malpass.

Bankas paskelbė apie papildomą 1,5 mlrd. dolerių pagalbą Ukrainai, tad bendras planuojamas paramos paketas viršija 4 milijardus dolerių.

A. Merkel neįžvelgia priežasčių atsiprašinėti

Frankfurtas, Vokietija (BNS) – Buvusi Vokietijos kanclerė Angela Merkel teisingo savo ilgametę glaudžių ryšių su Maskva politiką ir teigė „neturinti dėl ko atsiprašyti“, nors karas Ukrainoje aptemdė jos pasiekimus.

Duodama pirmą didelį interviu po pasitraukimo iš valdžios prieš šešis mėnesius A. Merkel tvirtino nebuvusi naivi, palaikydama ryšius su Rusijos prezidentu Vladimiru Putinu.

„Diplomatija nėra klaida vien dėl to, kad ji nesuveikė“, – 67 metų A. Merkel sakė vieno Berlyno teatro scenoje, duodama interviu naujienų televizijai „Phoenix“.

Ji priminė palaikiusi ekonomines sankcijas Rusijai dėl 2014 metais įvykdytos Krymo aneksijos, taip pat Vokietijos ir Prancūzijos pastangas išsaugoti Minsko taikos procesą, kuriuo siekta užbaigti konfliktą Ukrainoje.

„Neturiu kaltinti savęs, kad nepakankamai stengiausi, – sakė buvusi kanclerė. – Nemanau, kad turiu sakyti, jog ‘tai buvo klaida’ – štai kodėl man nėra dėl ko atsiprašyti.“

Veteranė lyderė, per 16 metų valdžioje ne kartą susitikusi su V. Putinu ir rėmusi prekybą pagrįstus, pragmatiškus santykius su Maskva, sakė, kad vasario 24-ąją Kremliaus pradėta invazija į Ukrainą žymėjo „lūžio tašką“.

A. Merkel sakė, kad šiam „brutaliam“ ir neteisėtam agresyviu karui nėra „jokio pateisinimo“, ir pridūrė, kad V. Putinas padarė „didelę klaidą“.

„Jis nori sunaikinti Europą, – perspėjo ji. – Labai svarbu, kad dabar Europos Sąjunga laikytųsi išvien.“

Tačiau buvusi lyderė atmetė kritiką, esą ji padarė klaidą 2008 metais blokuodama Ukrainos stojimą į NATO.

Pasak A. Merkel, Kyjivas tuo metu nebuvo pasiruošęs narystei, tad ji norėjusi išvengti „tolesnio eskalavimo“ su V. Putinu, jau tuomet reiškusiu nepasitenkinimą dėl Aljanso plėtros rytų kryptimi.

A. Merkel taip pat teigė, kad 2014–2015 metų Minsko taikos susitarimai, kurie dabar jau yra žlugę, anuomet buvo laikomi geriausia priemone užbaigti kautynėms Rytų Ukrainoje tarp prorusiškų separatistų ir Kyjivo pajėgų.

A. Merkel, duodama pirmąjį interviu, teigė neatgailaujanti dėl šiltų santykių su V. Putinu. Reuters nuotr.

J. Biden išslaptino žvalgybos duomenis

Washingtonas (ELTA) – JAV prezidentas Joe Biden davė nurodymą išslaptinti žvalgybos duomenis prieš Rusijos įsiveržimą į Ukrainą, kadangi partneriai ir sąjungininkai skeptiškai žiūrėjo į oficialių Amerikos asmenų pareiškimus apie Kremliaus rengiamą puolimą.

Tai pareiškė Nacionalinės žvalgybos direktorė Avril Haines.

Kovos su dezinformacija Lotynų Amerikoje

Los Angeles (ELTA) – JAV valstybės sekretorius Antony Blinken pažadėjo sustiprinti JAV vyriausybės išteklius prieš dezinformaciją, skleidžiamą ispanų kalba, ir perspėjo apie fiktyvių reportažų ir smurto prieš žurnalistus padidėjimą Lotynų Amerikoje.

Kreipdamasis į šio regiono žurnalistus Los Angele savaitę trukusio Amerikos viršūnių susitikimo kuluaruose, A. Blinken paskelbė, kad Valstybės departamentas pradeda naują „Skaitmeninio ryšio tinklą“ Lotynų Amerikai. Tinklas, kurio centrai jau yra Europoje ir Afrikoje, yra Valstybės departamento finansuojamas, bet ne administruojamas. Jis buria žurnalistus mokymams ir keitimuisi geriausias praktikos pavyzdžiais.

A. Blinken teigė, kad dezinformacijos mastas yra „stulbinantis“, ir atkreipė dėmesį į išgalvotą straipsnį, kuriame teigiama, kad COVID-19 yra Kanadoje sukurtas biologinis ginklas. Per 90 dienų jį perskaitė 2,1 mln. žmonių, kai tuo metu visą Pasaulio sveikatos organizacijos informaciją socialinėje žiniasklaidoje peržiūrėjo tik 25 tūkstančiai.

Pasak A. Blinken, „vyriausybės ir kiti veikėjai“ skleidžia dezinformaciją apie COVID, „sąmoningai nusitaikę į socialinę žiniasklaidą ispanų kalba šiame regione“.

Jungtinės Valstijos anksčiau apkaltino Rusiją ir kiek mažesniu mastu Kiniją skleidžiant suklastotus pasakojimus apie COVID, paprastai siekiant pasėti abejones dėl Vakarų vyriausybių ketinimų ir kompetencijos.

Parengė Loreta Steffens

MADOS SKRYNIA

RANKOS – MOTERS VIZITINĖ KORTELĖ

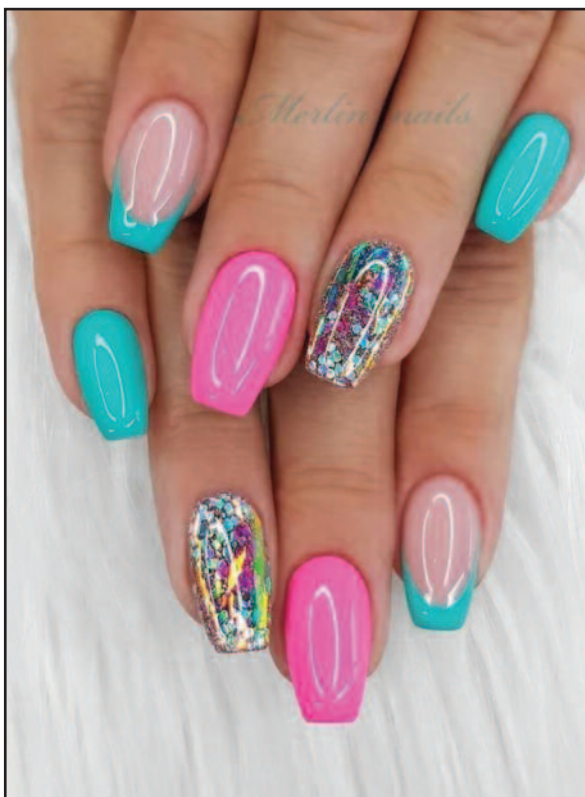
Senovės Indijoje nagai buvo dažomi chna.

Rankos – moters vizitinė kortelė

Visais laikais moterys buvo neabejingos savo išvaizdai ir atrasdavo įvairiausių priemonių, kaip patraukti aplinkinių dėmesį. Ne išimtis ir nagų puošyba. Žmonės manikiūrą darosi jau daugiau nei 4000 metų, o nagų lakavimas yra dar senesnė tradicija. Nagų puoselėjimas ir dekoravimas nuo neatmenamų laikų buvo puikus užsiėmimas moterims, o beje, ir vyrams, norėjusiems išreikšti save.

Žodis „manikiūras“ kilo iš lotynų kalbos žodžių „manus“, reiškiančio „ranka“, ir „cura“ – „priežiūra“.

Senovės Graikijoje egzistavo „kosmeto“ pareigybė. Kaip galima suprasti, šis žodis yra kilęs iš tos pačios šaknies žodžio „kosmosas“, kuris iš graikų kalbos verčiamas „tvarka“. Vadinasi, sutvarkyti nagai – žingsnis kelyje į harmoniją. Kosmetai buvo vergai, į jų pareigas įėjo Graikijos piliečių maudymas specialiose voniose su aromatingais aliejais, masažas, makiažas ir specialus „nagų poliravimas“, juos padengiant riebalų ir gyvūnų kraujo mišinio sluoksniu. Tą patį kosmetai darė ir Senovės Romoje II a. pr. m. e.

Vasaros įkvėptas manikiūras.

Ne tik moterų privilegija

Manoma, kad nagų lakas buvo išrastas Senovės Kinijoje. Juo būdavo lakuojami ilgi monarchų ir aukštuomenės narių nagai. Mingų dinastijos laikais, jau mūsų eros XIV a., moterys užsiaugindavo nagus iki 25 cm ilgio, kad nuvaikytų piktašias dvasias. Ilgi ir išpuoselėti moterų nagai buvo laikomi tarsi amuletu, apsaugančiu nuo blogio, o vyrų – vyriškumo požymiu. Tiems, kieno nagai nulūždavo, nepasiekę reikiamo ilgio, buvo sugalvota išėitis: auksiniai ir sidabriniai antpirščiai, smailėjantys į viršų, papuošti ornamentais ir brangiaisiais akmenimis.

Egiptiečiai taip pat dažydavo nagus, o raudona spalva nurodydavo aukščiausią socialinę klasę. Sakoma, kad Kleopatros nagai buvo dažomi tamsiai raudonai, karalienės Nefertitės – prašmatniu rubino atspalviu.

Senovės Egipte nagai buvo dažomi chna. Raudonos spalvos pasta buvo padengiamos ne tik rankų ir kojų nagai, bet ir pėdos, delnai ir plaukai.

Įdomu tai, kad nagus bei lūpas ryškindavo ir vyrai. Pavyzdžiui, senovės Egipte ir Romoje kariuomenės vadaai, ruošdamiesi mūšiu, derindavo nagų spalvą prie lūpų.

Senovės Indijoje manikiūrai atlikti buvo naudojamos iš medžio drožtos mentelės ir chna, kuria dekoruodavo ne tik nagus, tačiau ir visą kūną. Pietų Babilonijoje kilmingieji manikiūrai ir pedikiūrai naudodavo masyvius aukso įrankius.

Manikiūro istorijoje būta ir nuosmukio laikotarpių. Pavyzdžiui, viduramžiais ilgi ir gražūs nagai buvo laikomi piktųjų dvasių, raganų, blogio požymiu.

XVI a. Europos šalyse atsirado įnagis, kuriuo yra naudojamos ir dabar, tik atrodo jis kiek kitaip – tai lentelė, aprausta zomšu, skirta nagams poliruoti. Rūmų gražuolės nago plokštelę nusidildindavo iki blizgesio, taigi ji įgaudavo sveiką išvaizdą. Tik XIX a. pirmaisiais dešimtmečiais imta naudoti apelsinmedžio pagaliukus nagų odelei atstumti, o XX a. pradžioje buvo sugalvota švitrinė nagų dildė.

Keitėsi kartu su mokslo pažanga

Nagų lakas, kokį naudojame dabar, atsirado palyginti neseniai. XX a. pirmame dešimtmetyje atsiradęs lako prototipas būdavo tepamas šepetėliu iš kupranugario šerių, bet per dieną nusitrindavo. Nuo 3-iojo dešimtmečio lako pagrindu tapo naujovės automobilių dažų srityje: jie būdavo pardavinėjami skysti, kieti ir net miltelių pavidalo. Galima išvaizduoti, kaip tai buvo kenksminga, bet mados gerbėjų tai netrikdė, ir automobilių dažų pagrindu pagaminti lakai vis tiek buvo populiarūs.

3-iojo dešimtmečio viduryje kosmetikos gamintojai eksperimentuodavo su lako ir pudros nagams kokybe, kurdami vis tvaresnes formules. Štai bendrovė „MaxFactor“ gamino smėlio spalvos laką nagams, kuris buvo pardavinėjamas metaliniame puodelyje: tai buvo siek tiek paspalvinta pudra, kurią reikėjo užtepti ant nago ir ištrinti zomšos gabalėliu. Pasirodė net parfumuotas nagų lakas, bet greitai dingo nuo parduotuvių prekystalių.

Madą diktavo prancūzai

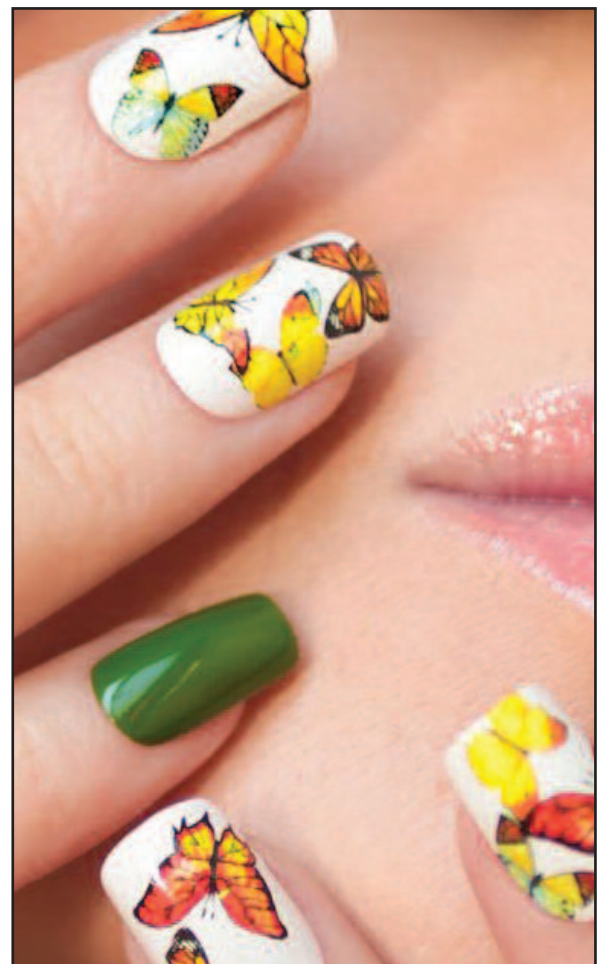
Visi tie lakai būdavo nuplaunami vandeniu arba ilgai džiūdavo, buvo nepaprastai netvarūs. Tik 1934 m. kompanijos „Revlon“ steigėjas Charles Revson sukūrė vandeniu atsparaus lako formulę. Lakas ant nagų išlikdavo iki trijų dienų. Jam nuvalyti buvo naudojamas paprastas acetonas. Buvo galima nusipirkti šešių raudonos spalvos atspalvių lako, o vėliau kompanija „Revlon“ įvedė madą derinti lūpų dažų ir nagų lako spalvas.

Dabar grožio salonuose daromas įvairiausių rūšių manikiūras: prancūziškas, braziliškas, europietiškas, amerikietiškas, ispaniškas... Ko gera, populiariausias – prancūziškas manikiūras. Jis buvo sukurtas XX a. kai kompanija „MaxFactor“, aktyviai besivaržanti su firma „Revlon“ dėl pirmavimo lakų

Tarp naujų tendencijų – grybų motyvas.

rinkoje, sukūrė baltą laką, kurį reikėjo tepti iš vidinės ataugusio nago pusės. Tačiau prancūziškas manikiūras, koks yra dabar, atsirado tik 1976 m. Jį sugalvojo dizaineris Jeff Pink, lakų gamybos firmos „Orly“ įkūrėjas. „Mintis apie prancūzišką manikiūrą man atėjo 1975 m., pradėdamas kurti ‘Orly’. Režisieriai norėjo tokio universalios nagų stiliaus, kuris tiktų prie viso Hollywoodo žvaigždės garderobo. Jiems reikėjo, kad vienas manikiūras derintųsi prie daugybės rūbų derinių, kuriuos per vieną dieną dažnai turėjo keisti aktorės. Prieš sukuriant prancūzišką manikiūrą, manikiūrininkės kelis kartus per dieną turėjo keisti nagų laką, kad jis derintųsi prie apdarų. Tam, savaime suprantama, reikėjo pernelyg daug laiko. Kai kino žvaigždžių stilistai pradėjo lakuoti nagų galiuką ir tepti permatomą nagų lako sluoksnį, išmėbėms tai labai patiko! Supratau, kad pati elegantiškiausia ir universaliausia nagų išvaizda – tai natūraliai atrodantys nagai“, – pasakojo prancūziš-

Nagų lipdukai suteiks žaismingumo.

kojo nagų mados stiliaus kūrėjas Jeff Pink.

Pasakojama, kad į jį kreipėsi Hollywoodo režisierius, prašydamas sukurti universalų manikiūrą aktorėms, nes išlaidos, susijusios su nuolatiniu kino žvaigždžių nagų perdažymu, buvo milžiniškos, jas reikėjo mažinti. Tada Jeff Pink ir sukūrė nagų dizainą, tinkantį prie bet kokios aprangos. Kyla klausimas: o kodėl jis vadinamas prancūzišku, jei buvo išrastas JAV, o ne Prancūzijoje? Mat pirmosios tokio manikiūro gerbėjos buvo prancūzų aktorės ir modeliai.

Šiandien, prancūziškas manikiūras toks pats populiarus, koks jis buvo aštuntajame dešimtmetyje. Nuo pat pradžių „Orly“ kūrė prancūziško manikiūro rinkinius, prancūziško manikiūro vadovus, naujus permatomus atspalvius ir netgi nagus atstatantį produktą, kuris sukurtas kaip tik šiam klasikiniam manikiūrai.

Prancūziško manikiūro „jaunesnysis brolis“ – amerikietiškas manikiūras. Nors Europoje jis nepopuliarus, JAV yra paplitęs ir labai mėgstamas. Skirtumas yra tas, kad naudojantis šiuo nagų dailinimo metodu nago galiukas lakuojamas smėlinės spalvos, o ne baltu laku – išgaunama švelni ir elegantiška spalvos gradacija. Dar toks manikiūras yra vadinamas „Beverly Hills“.

Europietišku manikiūru vadinamas ypatingas odelės aplink nagą apdorojimas – ji ne apkerpama, o tiesiog nustumiama apelsinmedžio pagaliuku. Dažnai nagai nelakuojami, tik nudil-

čiau nei dienos metu.

- Vyrams nagai auga daug greičiau nei moterims.
- Ilgų pirštų savininkams nagai auga greičiau.
- Kuo šiltesnis klimatas, tuo greičiau auga nagai.
- Po dvidešimties gyvenimo metų nagai kasmet pradeda augti lėčiau.

Populiarios manikiūro tendencijos

Manikiūras, puoštas 3D detalėmis, – vienas išraiškingiausių. O tomis detalėmis gali tapti tiek žiedai, tiek stambūs brangakmeniai – tiks viskas, kas padės išreikšti jūsų charakterį.

Viena tendencijų, kuri visada išlieka madoje, skirtingomis spalvomis nulakuoti nagai. Toks manikiūras atrodo labai žaismingai, o kalbant apie spalvas, galima derinti pastelines – tiek pačias spalvas, tiek vienos spalvos atspalvius, arba nagus lakuoti ryškio-

Prancūziško manikiūro kūrėjas Jeff Pink.

Nuotraukos iš interneto

domi, kad įgautų gražią formą.

Ispaniškas manikiūras yra toks pat ryškus, kaip koridos ir Donžuanas tėvynė, ir išsiskiria sudėtinga technika: ant nago tepami keli skirtingų spalvų lako sluoksniai, taigi nagai pasižymi spalvos sodrumu, ryškumu ir didžiule spalvų įvairove. Paprastai ji renkasi tos, kurių nagai yra neilgi, nes svarbus ispaniško manikiūro bruožas – juostelės ant nagų, vizualiai pailginančios nago plokštelę.

Braziliškas manikiūras – tai europietiškojo giminaitis iš užjūrio. Jo esmė: rankos apmaunamos pirštinėmis su kremu ir aliejų mišiniu viduje. Jis suminkština nagų odelę, balina rankų odą ir nagus, prisotina juos drėgmės. Paskui odelę aplink nago plokštelę švelniai nustumiama. Ši nagų priežiūros rūšis yra gana brangi, tačiau grožio salonų klientų mėgstama.

Manikiūro rūšių ir lako atspalvių vis daugėja, o madų žurnalai ragina moteris grįžti prie natūralumo. Koks manikiūras geriausias – spręsti jums. Svarbiausia – prisiminti, kad prižiūrėti nagus turi kiekviena ir kiekvienas, ir tuomet pasaulis tikrai bus jūsų rankose.

Įdomūs faktai apie nagus:

- Ant rankų nagai auga beveik dvigubai greičiau nei ant kojų.
- Naktimis nagai auga daug grei-

mis (ir tamsiomis) spalvomis: mėlyna, raudona, juoda ir kitomis drąšiomis spalvomis.

Kai spalvų institutas „Pantone“ paskelbė metų spalvą, neliko abejonių, kad ji vyraus tiek makiaže, tiek drabužiuose, tiek nagų dailėje. 2022-ųjų metų spalva paskelbta svajinga mėlyna su violetiniu atspalviu (angl. *very peri*) tapo viena iš populiariausių nagų lakavimo spalvų.

Nagų lipdukų tendencija, kurią kitaip būtų galima pavadinti „pasidaryk pats“, tapo ypač populiari tarp nagų priežiūros naujovių ištroškusių garsenybių. Per pandemiją, kaip rašo *harpersbazaar.com*, nagų lipdukai, priklijuojamos nago plokštelės – tiek vienspalvės, tiek margintos raštais ar puoštos įvairiais karoliukais, labai išpopuliarėjo ir toliau tas populiarumas auga. Tokių dalykėlių liniją turi net garsenybių (Jennifer Lopez, Selenos Gomez) nagų meistras Tom Bachik.

Kita stipriai šiais metais išpopuliarėjusi spalva tapo gaivi žalia. Tad verta ją išsidėmėti, ir, jei dar neteko tokia lakuoti nagų, bus puiki proga išbandyti.

XXI a. pirmojo dešimtmečio raštai su gėlėmis, grybais, širdelėmis, besišypsantys veideliai, įvairūs ornamentai taip pat grįžta į nagų dailę tarsi tam tikra šio amžiaus pirmojo dešimtmečio nostalgija.

„Maistas – mano kalba“, – sako Arizonoje gyvenanti kulinarė iš Kauno.

Lietuvė Simona – kulinarinio konkurso „Chopped“ nugalėtoja

Trys televizijos programos „Chopped“ teisėjai ragavo ir komentavo užkandžius, pagrindinius patiekalus ir desertus, kuriuos konkurso varžovai turėjo sukurti iš neįprastų sudedamųjų dalių. Patiekalai turėjo būti patrauklūs ne tik akiai ir gomuriui, bet taipogi užburti įsivaizduojamus įsimylėjęlius. Konkurso tema juk buvo – „seksuali puota“.

Šiame *Food Network TV* konkurse rungėsi keturi šefai, tarp jų ir lietuvaitė Simona Lauren. Talentingą jauną moterį programos rengėjai pastebėjo socialiniuose tinkluose. Simona dirba Arizonoje, yra privati virėja ir dažnai savo nepaprastus kulinarinius kūrinius nufilmuoja. Į Ameriką ji atvyko prieš ketverius metus. Anksčiau dirbo restoranuose Lietuvoje bei Norvegijoje.

„Mano patirtis skandinaviška, bet kilmė lietuviška. Mėgstu gaminti šviežią, lengvą maistą. Būdama 23 metų, turėjau savo restoraną ir dirbau su daugybe profesionalių virėjų – italais, ispanais, su ‘Michelin’ žvaigždėmis. Aš pasirošusi plaukioti su rykliais ir tada juos sukapti.“ Taip žiūrovams prisistatė Simona Lauren, tuo pačiu žaisdama su laidos pavadinimu. „Chopped“ reiškia – sukaptas.

Laidos metu ji kelis kartus su pasididžiavimu paminėjo Lietuvą ir pasakojo apie savo vaikystę kaime su seneliais, kurie turėjo ūkį ir augino bites. Ekране buvo galima matyti to ūkio Martonių kaime prie Alaušų ežero, Ukmergės rajone, nuotraukas.

„Mes valgydavome kartu ir žinom, iš kur visi produktai atsirado. Čia aš kovaju už save ir už savo senelius. Jie neseniai mirė. Matydami mane

Virėjas ne tik gamina, bet ir piešia.

‘Chopped’ konkurse, jie tikrai būtų didžiavėsi“, – sakė Simona, savo pavarde sutrumpinusi po Amerikoje įvykusiu vedybų su Giedriumi Laurenčiku.

Pirmasis konkurso uždavinys – per 30 minučių sukurti užkandį iš šviežių austrių, baklažano, itališkų kukuliukų „gnudi“ bei sūrio ir kumpio rinkinio. „Simona, ar jauties seksuali?“ – klausė vienas teisėjas, kai ji traukė produktus iš krepšelio. „Jau pradėdu, – nusijuokė Simona. – Kai aš sutariu su tais, kurie moka virti, jie man atrodo seksualūs. Gerai, kad mano vyras yra puikus virėjas.“

Ji paruošė pirmąjį patiekalą – laiškinių česnakų salotos su keptomis austrėmis ir keptu baklažanu. Teisėjai stebėjosi, kaip gražiai ir romantiškai atrodė Simonos paruoštas patiekalas. Ji sakė, kad labai svarbu ne tik skonis, bet ir vaizdas.

Nukelta į 14 psl.

Kulinariniai Simonos šedevrai neliko nepastebėti – lietuvę pakvietė į TV konkursą.

S. Lauren nuotraukos

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

„IndyCar“ debutantas D. Malūkas pasiekė ne vieną savo sezono rekordą.

Detroitė – įspūdingas D. Malūko pasirodymas

Birželio 5 d. Detroitė vyko septintosios „IndyCar“ sezono lenktynės – „Chevrolet Detroit Grand Prix“.

Įsimintinas praėjęs savaitgalis buvo Čikagos lietuviui Deividui Malūkui. „IndyCar“ debutantas pasiekė ne vieną savo sezono rekordą. D. Malūkas įspūdingai pasirodė kvalifikacijoje, kurioje užėmė 6-ą vietą. Lenktynės jis baigė 11-as, pakartodamas geriausią sezono rezultatą. Taip pat lietuvis pilotas lenktynėse nuvažiavo greičiausią ratą.

Lenktynes laimėjo australas Will Power, atsilaukęs prieš amerikietį Alexander Rossi. Pastarasis lenktynininkas startavo vos 11-as, bet pasirinko tinkamą strategiją ir lenkė vieną varžovą po kito. Likus apie 20 ratų A. Rossi nuo W. Power dar skyrė 16 sek., tačiau

amerikietis turėjo kietesnes padangas ir žaibiškai vijosi W. Power, kurio minkštos padangos greitai dilo. Prieš finišą du lyderius jau beskyrė sekundė, tad A. Rossi iš esmės pritrūko 1 ar 2 ratų, kad galėtų atakuoti W. Power. Trečias atvažiavo Scott Dixon iš Naujosios Zelandijos.

Bendroje čempionato įskaitoje 4 lyderius teskiria 14 taškų. Pirmauja W. Power (255 tšk.), lenkiantis švedą Marcus Ericsson (252), meksikietį Pat O'Ward (243) ir ispaną Alex Palou (241). D. Malūkas rikiuojasi 19-as (109) ir vėjasi kol kas geriausią čempionato naują daną Christian Lundgaard (119).

Aštuntosios sezono lenktynės – „Sonsio Grand Prix at Road America“ – vyks birželio 12 d. Wisconsin lenktynių trasoje. Iš viso numatyta 17 lenktynių etapų.

Rusijos futbolininkė ragina sukilti prieš V. Putiną

Rusijos rinktinės ir Barcelonos „Espanyol“ futbolininkė Nadežda Karpova davė interviu BBC, kuriame pasisakė prieš karą ir kritikavo Vladimirą Putiną bei Rusijos propagandistus.

Rusijos sportininkė pareiškė, kad negali tylėti stebėdama „nežmonišką“ valdžios elgesį, bet ir pažymi, kad nežino, kaip elgtis, jei gyventų ne Ispanijoje, o Rusijoje. „Rusijos propaganda bando įtikinti rusus, kad esame ypatinga tauta, o visas pasaulis nusiteikęs prieš mus ir mūsų ‘unikalią misiją’. Apie kokią unikalią misiją kalbate? Nemanau, kad rusai yra ypatingi. Tuo pat metu aš nesigėdiju būti ruse, nes Rusija nėra šalies valdžia ar Vladimiras Putinas, – teigia futbolininkė. – Putinas atėmė iš mūsų viską, atėmė mūsų ateitį. Jis tai darė su mūsų tyliu sutikimu. Valdžios institucijos nesulaukė jokio stipraus pasipriešinimo. Dauguma žmonių paprasčiausiai užmerkė akis prieš neteisębę,

manydami, kad tai ne jų reikalas.“

N. Karpova pratarė, kad pati dalyvavo dviejuose opozicijos mitinguose, pastarąjį kartą – po Aleksejaus Navalno suėmimo. Visgi ji prisipažįsta mananti, kad padarė nepakankamai. Interviu BBC N. Karpova prisipažino esanti homoseksuali ir palietė homofobijos Rusijoje klausimą.

Futbolininkė džiaugiasi, kad jos dabartinis darbas, kitaip nei daugumos profesionalių Rusijos sportininkų, nėra susijęs su valstybe ir politika. Vis dėlto ji viliasi, kad daugiau jos kolegų pradės pasisakyti prieš karą. „Negalima apsimesti, kad nieko nevyksta. Tylos laikas turi baigtis. Vieną dieną jie pasitrauks, jie visi yra seni. Kai tai nutiks, mes vis dar būsimė gyvi, todėl turime būti pasirengę viskam. Tikiuosi, kad tai įvyks labai greitai“, – sakė N. Karpova.

Galima priminti, kad Rusijos profesionalūs sportininkai beveik neprieštaravo V. Putino karinei invazijai į Ukrainą.

I. Brazdeikis patikino: „Aš noriu žaisti ir žaisiu už Lietuvą.“

Naujas veidas Lietuvos rinktinėje – I. Brazdeikis

Lietuvos krepšinio rinktinės kandidatų sąrašė ir komandos sudėtyje – naujas veidas. Šalies krepšinio federacijai (LKF) praėjusiais metais lietuvišką pasą gavęs Ignas Brazdeikis patvirtino, kad jis pasirengęs atstovauti nacionalinei rinktinėi. Lietuvos rinktinės treneriui Kaziui Maksvyčiui duotas pažadas virs realybe. I. Brazdeikis atvyks į pirmąją Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės treniruočių stovyklą ir atstovaus Lietuvai tiek draugiškose rungtynėse, tiek ir atrankos į FIBA „Pasaulio taurės“ varžybose. LKF gavo Kanadoje gyvenančio 23-ėjų I. Brazdeikio raštišką apsisprendimą, kad jis pasirengęs padėti rinktinėi šią vasarą per 2023-ųjų pasaulio čempionato atrankas ir šių metų Europos pirmenybes. Pirmosios jo rungtynės Lietuvoje bus birželio 26 d. Šiauliuose.

2021-ųjų gegužės 5 d. baigėsi daugiau nei metus trukęs NBA lygoje žaidžiančio ir tris klubus pakeitusio I. Brazdeikio Lietuvos pilietybės sugražinimo procesas.

Iggy pravardę turintis žaidėjas 2019-ųjų NBA naujokų biržoje 47-uoju šaukimu buvo pakviestas New Yorko „Knicks“ klubo ir ten praleido daugiau kaip pusantrų metų. Tiesa, komandoje jis atliko tik epizodinį vaidmenį. Pirmaisiais karjeros metais Ignas aikštėje pasirodė 9, o kitame sezone – vos 4 kartus. Vilkdamas „Knicks“ aprangą

puolėjas NBA lygoje viso pelnė 19 taškų, atkovojo 7 kamuolius ir atliko 5 rezultatyvius perdavimus.

Praėjusių metų kovo 25 d. po NBA mainų I. Brazdeikis iš „Knicks“ persikėlė į Philadelphijos „76-ers“, tačiau ten vos spėjo išsipakuoti lagaminus. Su „76ers“ marškinėliais jis sužaidė tik kartą ir gegužę buvo perleistas Orlando „Magic“.

Lietuvišką pasą dabar jau turintis I. Brazdeikis buvo kviečiamas į Kanados jaunimo rinktinės, su jomis dalyvavo 2015 m. FIBA Amerikos U-16 čempionate (laimėjo sidabrą), 2016 m. U-17 pasaulio čempionate. Būtent dėl šio fakto ir reikia gauti visus FIBA leidimus, tačiau Kanados krepšinio federacija nėra prieš, kad Ignas užsivilkėtų Lietuvos nacionalinės komandos marškinėlius.

Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė oficialiai į didįjį krepšinį sugrįš liepos pradžioje – lietuviai tęs savo žygį atrankoje į 2023-ųjų pasaulio krepšinio čempionatą: išvykoje susigrums su Bulgarijos rinktinė (liepos 1 d.), o namuose priims Čekijos (liepos 4 d.) krepšininkus. Prieš tai K. Maksvyčio kariaunos lauks nedidelis pasiruošimo ciklas, kuriame Lietuvos krepšininkai sužais dvi draugiškas rungtynes su Latvijos rinktinė (birželio 22 d. Rygoje, birželio 26-ąją – Šiauliuose). Po atrankos varžybų lietuviai sužais dar šešias draugiškas rungtynes (rugpjūčio 4–19 d.).

Reikalaus milijardo dėl atimtų varžybų

Rusija jau oficialiai pareikalavo finansinės kompensacijos už atimtus sporto turnyrus – šalis agresorė siekia gauti finansines kompensacijas iš tarptautinių sporto federacijų dėl atimtų svarbių sporto renginių, tikina Rusijos sporto ministras Olegas Matycinas. Vasario 24-ąją karą Ukrainoje pradėjusi Ru-

sija sulaukė rimtų pasaulio valstybių sankcijų, o tarptautinės sporto organizacijos ne tik suspendavo šios šalies agresorės komandas bei sportininkus, tačiau ir atėmė galimybę surengti itin daug aukščiausio lygio varžybų bei čempionatų.

Nukelta į 15 psl.

Prakalbino Henry Gaidžio kolekcijos eksponatus

Istorikų pokalbis: Povilio Labanausko biografijoje dar esama baltų dėmių

Kokios yra tarpukario Lietuvos karinio laivyno ištakos? Koks vaidmuo čia tenka vienintelio Lietuvos karo laivo „Prezidentas Smetona“ kapitonui Poviliui Labanauskui (1908–1999)? Ką naujo apie šį žmogų ir mūsų valstybės karinį jūrų laivyną atskleidžia istoriko Kęstučio Kilinsko tyrimas, atliktas parodoje „Išpakuojam! Henrio Gaidžio dovana Lietuvai“? Apie visa tai kalbama Lietuvos nacionaliniame muziejuje vykusiame istorikų dr. K. Kilinsko, dr. Jono Vaičėnionio ir dr. Ingos Zakšauskienės diskusijoje, kurią moderavo dr. **Norbertas Černiauskas**.

Lietuvos tarpukario karo laivynas. Kai kurie žmonės sako, koks čia laivynas su vienu laivu? Gerb. Jonai, kaip visame šiame kontekste atsiranda Povilas Labanauskas, kuris, kaip žinome, po to tampa karo laivo „Prezidentas Smetona“ kapitonu?

J. Vaičėnionis: Jūra ir laivyba Labanausko galvoje sukosi nuo pat mažens. Kartu su bičiuliu Vytautu Kuizinu, būdami paaugliai, apie 1923–1924 m., jie tampa jūrų skautais. Tai ir formavo abiejų vyrų tapatybę ir turėjo didžiulę įtaką jų gyvenimams.

1928 m. Lietuva siunčia gabiausius savo karininkus mokytis į Vakarų. Valdžios atstovai jau svarsto apie karo laivo poreikį ir ruošiasi siųsti du asmenis jūrų laivynos studijoms į Italiją. Kandidatų atrankai vadovauja Petras Jurgėla, vienas iš skautybės lyderių šalyje. Jis guldo galvą už du vaikus – Labanauską ir Kuiziną, kad būtent jie yra tinkamiausi kandidatai. Ir jiedu išsiunčiami mokytis. Čia verta paminėti unikalų dalyką – nors valstybė dar net neturi savo laivyno, vaikinams pasiuvama karinio jūrų laivyno uniforma. Vilkėdami šią uniformą jie reprezentuoja Lietuvą studijų metais Italijoje. Mokslai baigiasi, vaikinai grįžta, o karo laivo vis dar nėra. Yra tik idėjos. Sprendimai dėl karinio laivyno galiausiai priimami 1935 m. pradžioje. Vadu paskiriamas Antanas Kaškelis, o jo dešiniomis rankomis tampa Labanauskas, Kuizinas ir Antanas Darginavičius. Atsiranda ir laivas.

1937 m. prasideda Lietuvos kariuomenės reformų laikas, gynybiniai planai modeliuojami labiau sausumoje nei jūroje. Nepaisant to, visuomenei nuolat pabrėžiama, kad turime jūrą, o Lietuvos jūrų laivyną reprezentuoja 100 jūreivių ir vienas karo laivas „Prezidentas Smetona“. 1939 m. šio laivo vadui Kaškeleliui pasitraukus, naujuoju laivo kapitonu tampa Labanauskas, kuris dar prieš metus kartu su bičiuliu Kuizinu parengė planą, kaip ateinančių dešimties metų perspektyvoje turėtų keistis ir stiprėti Lietuvos karinis laivynas. Buvo kalbama, kad laivą galima pastatyti per dvejus metus, bet jūrų karininkui paruošti reikia septynerių metų.

Ar sutiktumėte, kad Labanauskas yra ne tik vienas iš Lietuvos kaip jūrinės valstybės idėjos mąstytojų, bet ir jos įgyvendintojas?

J. Vaičėnionis: Sutikčiau. Iš visų laišku, atsiminimų ir turimų duomenų ryškėja būtent jo lyderystė. Ir apskritai lyderystė, kad ir kitose karybos srityse, pasižymėjo, kaip matome, skautai. Skautybės pradžios išskiepia labai daug.

P. Labanausko gyvenimą galima skelti į dvi dalis: gyvenimas Lietuvoje iki 1940 metų ir gyvenimas JAV nuo 1941-ųjų. Tačiau, gerb. Kęstuti, kas vyksta tarp 1940 ir 1941 metų? Kaip jis atsiduria New Yorke?

K. Kilinskas: Pirmiausia pasakysiu, kad inspiracija imtis šio tyrimo parodoje „Išpakuojam“ išplaukė iš mano susidomėjimo karybos istorija. Labai norėjau sužinoti, kaip lietuviai įsivaizduoja jūrinę karybą, kaip jie suvokia mūsų jūrose. Deja, kai tyrinėjau šią temą, mažai ką teradau. Lietuvų santykis su jūra, pasirodo, daug paprastesnis, nei įsivaizdavau. Tačiau ką pavyko padaryti – tai aiškiai įrėminti Labanausko emigracijos, arba patekimo į Ameriką, istoriją.

Kokia ji?

K. Kilinskas: Istorijos pradžia – 1940 metai, liepa. Lietuvos karo laivas „Prezidentas Smetona“ stovi Palangos uoste, uostas po žiemos užneštas smėliu,

Istorikai (iš k.) N. Černiauskas, I. Zakšauskienė, K. Kilinskas, J. Vaičėnionis Lietuvos nacionaliniame muziejuje.

S. Samsonov / LNM nuotr.

laivas negali išplaukti. Tai dar bevykstančios okupacijos pirmosios dienos. Laivo igula lieka laive, o Labanauskas su Ričardu Naku ir su kolega iš studijų Italijoje Kuizinu, sovietų prižiūrimi, maža jachta burioja Baltijos jūroje, prisidengdami tenorį palaikyti formą. Ir taip vieną dieną vyrai „išburiavo“ į Vokietiją. Čia Labanauskas atsiduria Gleisgarbeno pabėgėlių stovykloje. Po mėnesio – jis jau kariniame fabrike Berlyne, kur apsinuodijęs švinu guli ligoninėje. Iš Berlyno jis rašo laišką JAV karinio laivyno atšė su prašymu tapti šios valstybės laivyno nariu. Aiškėja, kad Labanauskas nori patekti į Jungtines Valstijas. Čia ir prasideda jo emigracijos istorija. Kitas pėdsakas veda į Portugaliją, iš kurios Labanauskas atsiduria Rio de Janeire. Iš čia emigrantų laiveliu jis plaukia į šiaurę, bet laivas sulaikomas ir Labanausko kelionė baigiasi Trinidado saloje. Jis nuleidžia rankų, galiausiai nusiperka laivo bilietą ir po mėnesio išlipa Niujorke. Tačiau ir atvykus į JAV jam nepavyksta patekti į karinį laivyną, nes tam reikia bent dešimt metų būti JAV piliečiu. Pilietybę Labanauskas gauna tik 1947 m. Jis studijuoja, baigia elektros inžinerijos magistrantūrą ir pradeda dirbti „General Electric“ kompanijoje, o galiausiai pradeda rengti radijo „Amerikos balsas“ transliacijas į okupuotą Lietuvą.

Atsidūrus emigracijoje, jo tapatybėje išsiskiria dvi linijos – palaikoma tarpukario Lietuvos karininko tapatybė: jis pasisiuva uniformą su lietuviškai simboliais, atsispausdina vizitinę kortelę ir blanką, kur prisistato laivo kapitonu. Ir kartu jis įsitvirtina kaip gerą išsilavinimą turintis, kvalifikuotas darbuotojas.

K. Kilinskas jau užsiminė apie vieną Labanausko gyvenimo etapų, kuris ypač ryškus jo biografijoje gyvenant emigracijoje – tai darbas „Amerikos balsas“ radijuje. Gerb. Inga, kokia organizacija buvo „Amerikos balsas“, kaip į ją

pateko Labanauskas, kuris, kaip žinome, nebuvo žurnalistas?

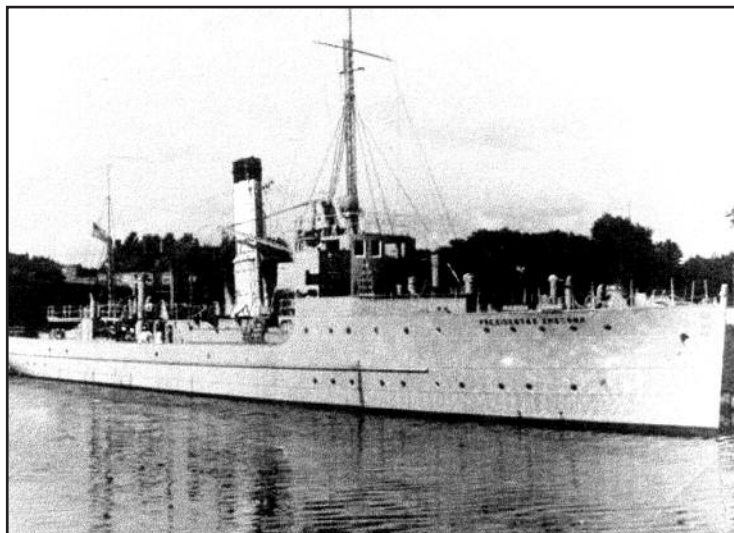
Inga Zakšauskienė: „Amerikos balsas“ – tai JAV valstybės departamento radijas, na, įsivaizduokime – mūsų prezidentūra turėtų savo radijo stotį. Tai štai, 1942 m. Labanauskas rašo laišką „Amerikos balso“ direktoriui, kuriame teigia, kad šio radijo transliacijos reikalingos lietuvių kalba ir jos turi būti transliuojamos į Lietuvą. Iš kur Labanauskui kilo tokia idėja? Laiške jis nuogaustauja, kad okupuotoj Lietuvoje vykdoma aktyvi sovietinė propaganda, kuri negiamai pristato JAV, ir tam reikia kažkokios atsvaros. „Amerikos balsui“ Labanauskas rašo periodiška ir vis siūlo atidaryti lietuvišką radijo redakciją. Atsakymas visada neigiamas, iki pat 1951 m., kai pagaliau JAV valstybės departamentas patvirtina, kad tikrai reikia radijo laidų Lietuvai lietuvių kalba. Tik iš kur paimti žmonių? Tą srautą, kuris 1948–1949 m. į JAV atvyko iš Lietuvos, reikėjo patikrinti, kad tik kokio komunisto neatrinktum radijo transliacijoms vesti. Taip Labanauskas atsiranda lietuviškoje „Amerikos balso“ redakcijoje ir čia jis dirba iki pat 8-ojo dešimtmečio.

Klausiant Labanausko vedamų laidų aiškėja, kad jis buvo labai profesionalus, visada išgilinęs į temą, o temų spektras – labai platus. Jis kalbina jūrų skautus, lietuvių kilmės kino aktorius, „Metropolitan Opera“ solistus ir t. t. Jis buvo išitraukęs į radijo laidų rengimą ispanų kalba į Lotynų Ameriką, prancūzų kalba į Afriką ir ukrainiečių kalba į Europą.

Visą pokalbį apie Lietuvos karo laivo „Prezidentas Smetona“ kapitoną P. Labanauską ir tai, ką pavyko išsiaiškinti istorikui K. Kilinskui, nagrinėjusiam šio kapitono archyvą, galima peržiūrėti čia:

<https://www.youtube.com/watch?v=SLLV8pXhqvk>

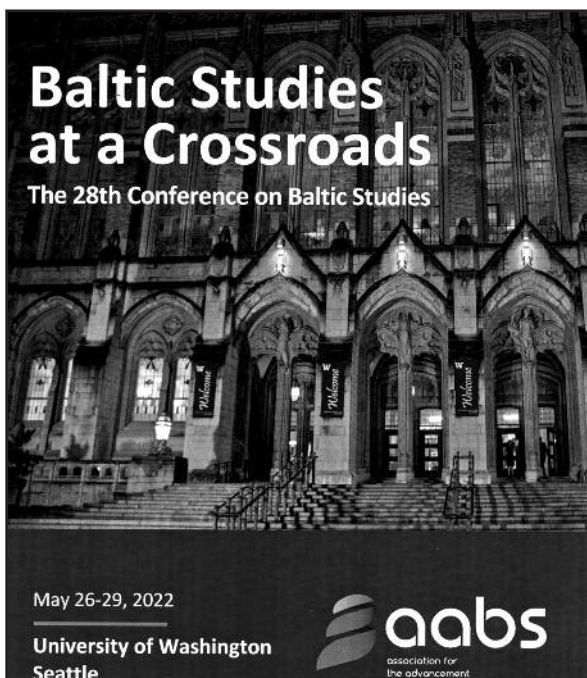
LNM inf.

„Prezidentas Smetona“ – vienintelis tarpukario Lietuvos karinis laivas H. Gaidis kolekcija, LNM nuotrauka

Lietuvos karinio laivo „Prezidentas Smetona“ kapitonas Povilas Labanauskas

AABS 2022 programos viršelis.

University of Washington Intellectual House vyksta plenarinė sesija.

2022 m. AABS konferencija Seattle:

Baltų studijų kryžkelės

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

AABS (Association for the Advancement of Baltic Studies) konferencijos vyksta kas antri metai, nors dėl pandemijos 2020 m. buvo atšaukta 27-oji konferencija, turėjusi vykti Charlotte, NC (tiesa, jos „sesutė“, Conference on Baltic Studies in Europe – CBSE – 2021-aisiais sėkmingai praėjo Uppsala, Švedijoje). 28-oji AABS konferencija vyko gegužės 26–29 dienomis University of Washington patalpose, taip pat netoliese esančiame oficialiame konferencijos viešbutyje „Graduate Seattle“. Atvyko maždaug 250 dalyvių iš Šiaurės Amerikos, Lietuvos, Latvijos, Estijos, kitų Europos šalių, taip pat iš tolimosios Australijos ir net Taivano. Apie 40 jaunų mokslininkų ir studentų dalyvavo su AABS konferencijos stipendija, apie 20 paskaitininkų prisijungė virtualiai. Buvo pasikeitimų programoje.

Vieniems dalyviams AABS konferencijos suteikia progą pasidalinti tiesioginio akademinio darbo ar tyrimų rezultatais. Kitiems – tai gal proga pasidalinti nebūtinai savo specialybės žiniomis. Dalyvauja ne tik lietuvių, latvių, estų mokslininkai, bet ir ne Baltijos kraštų kilmės asmenys. Pranešimai skaitomi iš įvairių sričių: istorijos, literatūros, ling-

vistikos, meno, muzikos, politikos, sociologijos, tautosakos... Jau daug metų konferencijos oficiali kalba yra anglų, nors pokalbiai vyksta įvairiomis kalbomis.

2022 m. tema buvo „Baltic Studies at a Crossroads“. Programa skelbė, kad konferencija susidarys iš 94 renginių: 66 sesijų su pranešėjais (panels), 8 apvalaus stalo diskusijų, 6 seminarų (workshops), taip pat filmų peržiūrų, knygų aptarimų ir vaišių (receptions). Į kai kurias sesijas, taip pat parodas, ekskursiją po universitetą buvo kviečiama ir neakademine bendruomenė.

Paskutinį kartą University of Washington AABS konferencijos šeiminkais buvo 1990 metais. Leidinyje prof. Guntis Šmidchens (UW Scandinavian Department, Baltic Studies Program) pastebėjo, kad tuomet visi – ir pranešėjai, ir jų studijų objektai – buvo globalios istorijos kryžkelėje, ir šiomet, kai universitete vėl rengiama AABS konferencija, vėl matome daug panašumų.

Sesijų įvairovė

Konferencijos leidinyje atsispindi visa programos įvairovė:

The 28th Biennial Association for the Advancement of Baltic Studies Conference „Baltic Studies at a Crossroads“ 2022 (allacademic.com). Čia mes ap-

žvelgsime tik kelias sesijas, kuriose buvo skaitomi pranešimai lietuviška tematika.

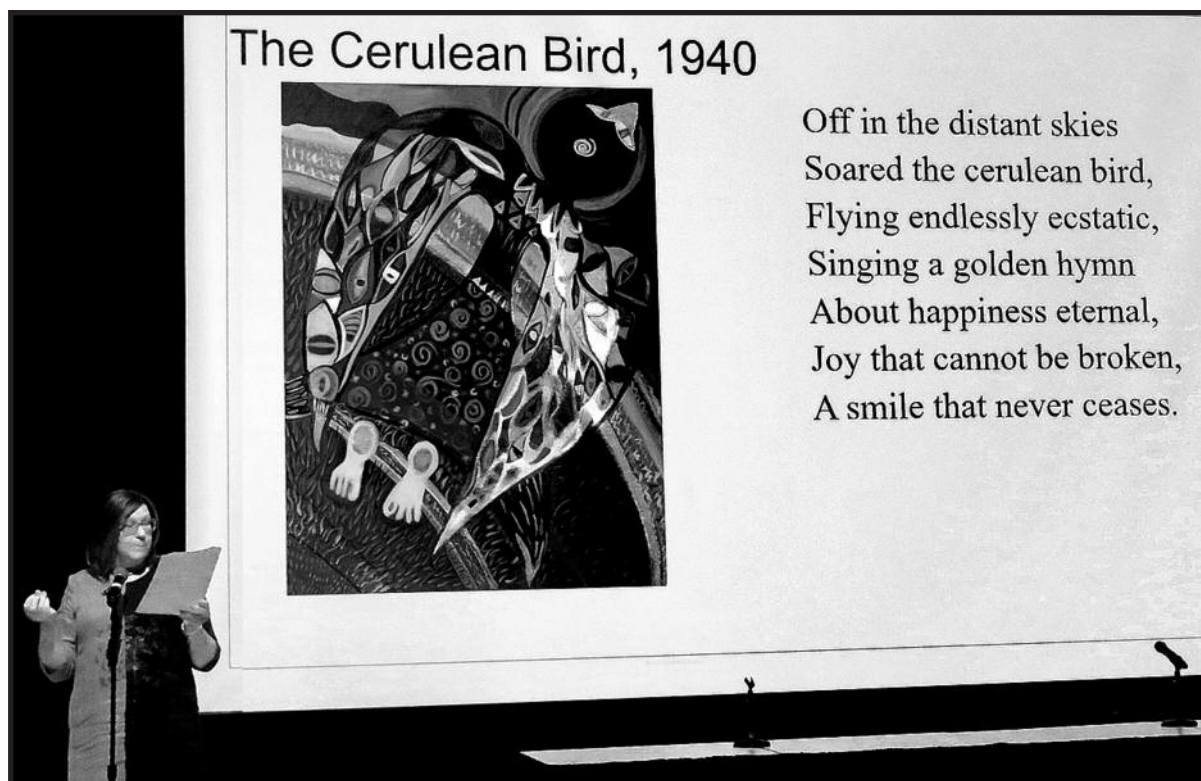
Palyginamųjų studijų netrūko. Prof. Aldona Jonaitis (University of Alaska Museum of the North) palygino Lietuvos kopyltstulpius su JAV Ramiojo vandenyno genčių „totem“ stulpais (jos trumpo pranešimo klausėmės atidarymo plenarinėje sesijoje „Indigenous and Baltic Crossroads“). Prof. Indrė Čuplinskaitė (St. Joseph College, University of Alberta) palygino katalikų organizacijų – lietuvių ateitininkų („Ateitis“) ir vokiečių „Quickborn“ – požiūrius į bendrą berniukų ir mergaičių veiklą tarp Pirmojo ir Antrojo pasaulinių karų („Girls and Boys – Together or Apart?: Mixed Gender Catholic Organizations in Interwar Lithuania and Germany“).

Tarpdisciplininių studijų pavyzdžiu pasidalijo Egidija Kiškina (Vilniaus universitetas). Pranešime apie Lietuvos „hipių“ kartą („An Indicator of Changes in Social Processes: Case of Hippies in Lithuania“) ji kartu su Rimu Vaišniu (Yale University) suderino socialinių (sociologijos) ir griežtųjų mokslų (inžinerijos) tyrimo metodologijas.

Netrūko ir sukakčių paminėjimų. Egidijus Balandis (Vytauto Didžiojo universitetas) pristatė sporto svarbą lietuvių išeivijai pranešime „Sports and the Shaping of the Lithuanian Diaspora (1945–1990)“. To paties universiteto profesorė Žydronė Kolevinskienė kalbėjo apie Lietuvių rašytojų draugijos vaidmenį

Plenarinėje sesijoje „Baltic Studies and Taiwan at a Crossroads“ kalba Konstantinas Andrijauskas.

Laima Vincė plenarinėje sesijoje „Baltic Literature at a Crossroads“ skaitė pranešimą apie Matildą Olkainaitę.

R. Kubiliūtės nuotraukos

sujungiant įvairias rašytojų kartas išeivijoje („The Lithuanian Writers' Association in the US as a Connection Between Different Generations of the Diaspora“). Šio straipsnio autorė pristatė Lietuvos meno ansamblio „Dainava“ septynerių chorinės veiklos dešimtmečių svarbesnius momentus. („Dainava: Over Seven Decades of Choral Life and the Road Ahead“).

Trauminiai istoriniai pergyvenimai ir literatūrinių vertimų tema atspindėjo net keliuose konferencijos pranešimuose. Baltijos šalių rašytojų kūrybos vertimas į kitas kalbas populiarėja. Plenarinėje sesijoje apie literatūros kryžkeles („Baltic Literature at a Crossroads“) mokslininkė ir vertėja Laima Vincė pristatė jaunos Lietuvos žydės Matildos Olkinaitės poeziją, iliustruotą savo tapybos skaidrėmis („The Intuition of Matilda Olkinaitė's Poetry: A Poet Writing at a Crossroads in Time“). Birutė Šležas iš Bostono pasidalijo savo patirtimi verčiant Mariaus Katiliškio romaną „Miškais ateina ruduo“ („Autumn Comes through the Forests“). Svaja Vansauskas Worthington, buvusi anglų literatūros dėstytoja, aptarė savo senelio, Stasio Šilingo, laiškų iš Sibiro vertimus („The Violence of Silence: Stasys Šilingas' Letters from the Gulag or Grandfather's Loveletters from Hell“).

Be tradicinės akademinės programos konferencijoje buvo proga dalyvauti ir dokumentinio filmo „Leaving Memel – Refugees from the Reich“ peržiūroje. Moderuojant AABS pirmininkei Dovicilei Budrytei, galima buvo pateikti klausimus filmo režisieriui ir prodiuseriui Fred Finkelstein, kuris prisijungė virtualiai. Profesorė Violeta Kelertienė (University of Washington) vadovavo sesijai, skirtai XIX a. rašytojai, visuomenininkei Žemaitėi. Ramunė Bleizgienė (Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas Vilniuje) aptarė Žemaitę kaip ekologijos pradininkę („The Beginnings of Ecological Consciousness in Žemaitė's Works“). Literatūros dėstytoja ir rašytoja Daiva Markelis (Eastern Illinois University) aptarė Žemaitę kaip feministę („The Relevance of Žemaitė in a Postfeminist Age“). Sesiją pagyvino filmo „Pretty Powerful“ peržiūra ir Klaipėdos jaunimo teatro narių, Marijos Magdalenos Žemaitytės ir Rugilės Lunevičienės, pasakojimai apie Žemaitę – kaip ją išivaizdavo jaunystėje ir kaip dabar vertina jos įtaką. Žemaitės kūrybos ištraukų paskaitė (su tokio paties stiliaus skara ant galvos) Žemaitės proanukė Marija Račys. Ji kartu su prof. V. Kelertiene išvertė Žemaitės veikalą „Marriage With Love“. Lietuvos aviacijos muziejaus direktorius Mindaugas Kavaliauskas pristatė aviaciją kaip dabartinės diplomatijos įrankį („Aviation, a Form of Diplomacy of Post-1990's Lithuania?“). Martha Marie Thomas (University of Washington Medicine) ir Asta Vaičekonienė (Seattle Pacific University) parengė audiovizualinę programą „Do Not Forget, You Are Not in Lithuania“ (An Audiovisual Presentation of a Child's Memories in Siberia). Martha skaitė savo tetos, Sibiro tremtinės, dabar jau gyvenančios Lietuvoje, dienoraščių ištraukų vertimus. Pristatymas buvo pajvairintas jos pačios nuotraukų skaidrėmis ir A. Vaičekonienės parinktais muzikiniais interpais.

Neišvengiamai š. m. AABS sesijoje iškilo ir pasaulio aktualijos. Ambasadorių plenarinėje sesijoje buvo aptariami pastarojo laikotarpio įvykiai Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje („Current Developments in Estonia, Latvia, and Lithuania“). Sesijoje dalyvavo Es-

Dainuoja University of Washington kamerinis ansamblis, diriguojamas Geoffrey Boers.

tijos ambasadorius JAV Kristjan Prikk, Latvijos ambasadorius JAV Maris Selga, o Lietuvai atstovavo LR generalinė konsulė Los Angeles Laima Jurevičienė. Plenarinėje sesijoje „Baltic States and Taiwan at a Crossroads“ dalyvavo keli ekspertai. Tarp jų – Jyun-Li Lee iš Taivano (Institute for National Defense and Security Research) Daunis Auers ir Una Aleksandra Berzina-Černkova iš Latvijos bei Konstantinas Andrijauskas iš Lietuvos (Tarptautinių ryšių institutas, VU). AABS prezidentų (kelių kadencijų) popietinėje sesijoje buvo aptartas Rusijos karas prieš Ukrainą. Dalyvavo AABS pirmininkės kadenciją pradėdanti politologė Dovicilė Budrytė (Georgia Gwinnett College) Daunis Auers (Latvijos universitetas) ir Kandres Kasekamp (University of Toronto), prisijungė ir to regiono ekspertė Laada Bilaniuk (University of Washington).

Kartais buvo sunku pasirinkti, kurioje AABS konferencijos sesijoje dalyvauti. Jose buvo kalbama apie įvairius istorinius laikotarpius – viduramžius, šaltąjį karą, pasaulinius karus, trėmimus, komunistų okupacijos metus. Pranešimai skaitomi aktualiomis temomis – apie nykstančias kalbas, diskriminaciją, dezinformaciją ir kt. Buvo įdomu paklausti pranešimų apie lietuvių bei kitas kultūras ir žymius žmones. Pvz., apie Sofiją Kymantaitę-Čiurlionienę (Woman of the Future): Sofija Kymantaitė Čiurlionienė and Cultural Formation in Early 20th-Century Lithuania“) kalbėjo Johann van Niekerk (Centre College). Išeivijos lietuvių vaidmenį siekiant Lietuvos pripažinimo („Lithuanian Americans' Final Contribution to Lithuania's Recognition by the United States on July 28, 1922“) nagrinėjo Piotr Sziauzys (University of Bialystok). Pastarasis savo pranešime naudojo „Draugo“ ir kitų lietuvių laikraščių duomenis bei analizės, net rodė puslapių nuotraukas. (Tai tapo labiau prieinama skaitmeninio projekto dėka.) Keliaujančios muziejų ir bibliotekų parodos – virtualiai arba gyvai – buvo pristatomos kitose sesijose. Įdomu buvo išgirsti apie Baltijos jūros kurortų muziejų (pvz.,

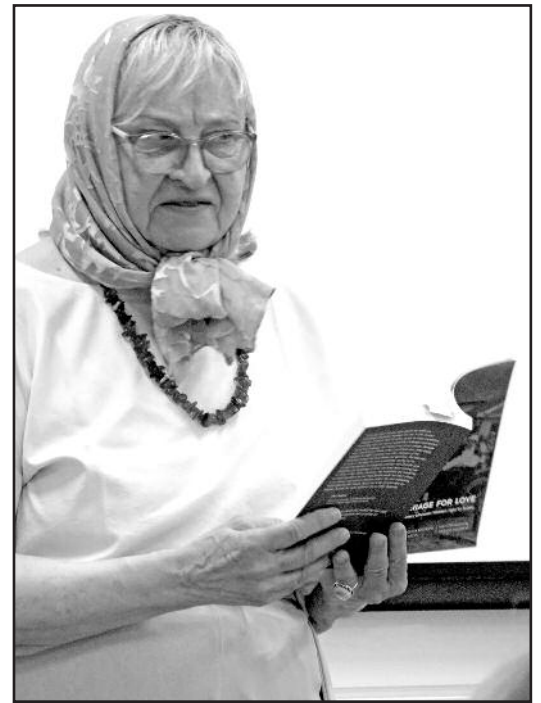
Jūrmalos), pavienius ir bendrus projektus. Balzeko lietuvių kultūros muziejaus dvi vėliausios parodos figūravo konsultantės ir kuratorės Irena Ursula Chambers pranešime „For Freedom. A Message for the Future“. New York Public, Stanford University ir University of Washington bibliotekų darbuotojai papasakojo apie jose saugomus baltistikos archyvus ir knygas. University of Washington pasižymi tuo, kad pagal jų „Baltic Studies“ programą – vienintelę tokią Šiaurės Amerikoje – galima studijuoti ir tyrinėti visų trijų šalių, Estijos, Latvijos ir Lietuvos, kalbas ir kultūrą. AABS konferencijoje dalyvavo mokslininkai, tyrinėtojai iš nacionalinių bibliotekų, pvz., Latvijos, Lietuvos ir įvairiausių mokslinių įstaigų, centrų, universitetų. Dalyvavo ir tyrėjai, jau išėję į pensiją arba tuo užsiimantys laisvalaikiu.

AABS vadovaus lietuvių

Buvo jaučiama, kad AABS 2022 dalyviai buvo pasigedę pokalbių gyvai. Taip pat krito į akis pasikeitimai, iššaukti post-pandeminės realybės: sesijose kai kurie dalyviai sėdėjo su kaukėmis, o tradicinius pietus pakeitė sumuštiniai dėžutėse. Beje, kiekvienas dalyvis gavo po lietsargį su konferencijos logotipu – dienos pasitaikė lietingos.

AABS narių susirinkime pirmininkas Daunis Auers priminė naujas pastaruosiu laikų pradėtas iniciatyvas, tokias kaip *podcasts*, *webinars*. AABS taip pat ruošia profesinės etikos gaires. Susirinkimo metu buvo paskelbta AABS metų knyga, metų straipsnis (išspausdintas *Journal of Baltic Studies*), įvardinti bakalauro darbų laureatai – Ido Kons (University of Haifa) ir Lietuvoje gimęs amerikietis Zachary Egan (American University of Paris). AABS *dissertation grant* gavo Laima Vince.

2022 m. konferencijos motyvas –

Marija Račys skaito savo prosenelės, Žemaitės, kūrybos vertimų ištraukas.

„Baltic Studies at a Crossroads“ – nurodė kryptį, žengimą į kitą valstybių gyvavimo šimtmetį. Jos yra kryžkelėje tarp Europos ir Azijos, Skandinavijos šiaurės ir rytų Europos. Pažymėtina, kad Baltijos regiono studijos taip pat yra kryžkelėje – senoji ir naujoji išeivija aptaria, kur šios srities studijos ves kitą šimtmetį.

AABS buvo įsteigta 1968 m., o nuo 1991-ųjų priklauso mokslinių organizacijų sambūriui „American Council of Learned Societies“. Vienerių metų AABS pirmininkės kadenciją trumpu pranešimu AABS narių susirinkime pradėjo profesorė Dovicilė Budrytė (Georgia Gwinnett College).

Daugiau informacijos apie AABS galima rasti: Home – AABS (aabs-balticstudies.org). „Seserinė“ konferencija, „15th Conference on Baltic Studies in Europe (CBSE)“ bus rengiama VDU, Kaune 2023 m. birželio 15–17 dienomis. Jos tema – „Turning Points: Values and Conflicting Futures in the Baltics“. Kita AABS konferencija numatoma 2024 m. Yale University.

Ambasadorių plenarinėje sesijoje (iš k.): gen. konsulė Laima Jurevičienė, Estijos ambasadorius Kristjan Prikk ir Latvijos ambasadorius Maris Selga.

Paskirtos LKMA dr. J. Kriaučiūno stipendijos

Kasmet JAV Lietuvių katalikų mokslo akademija (LKMA) skiria stipendijas studentams, baigusiems universitetą ir norintiems įsigyti aukštesnį laipsnį.

Šiais 2022 metais JAV LKMA dr. Juozo Kriaučiūno stipendijos skirstymo komisija nusprendė 3 000 dol. stipendijas paskirti **Ieva Gaižauskaitėi, Dovilei Gervytei, Linai Clifford ir Kristei Skaudaitėi.**

Ieva Gaižauskaitė

Ieva Gaižauskaitė siekia architektūros magistro Kauno technologijos universitete. Ieva yra ilgametė Kauno arkivyskupijos savanorė ir Jono Pauliaus II piligrimų bendruomenės narė. Ji buvo viena iš pagrindinių savanorių koordinuojant popiežiaus Pranciškaus vizito savanorius Kaune.

Dovilė Gervytė

Dovilė Gervytė siekia literatūros magistro Vilniaus universitete. Ji domisi genetinė literatūros kritika – tyrinėja rašytojų rankraščius, nagrinėja kaip rašytojai redagavo savo kūrybą. Ji aukštai vertinama plačiai Europoje, yra kviečiama skaityti paskaitas suvažiavimuose, kuriuose pranešimus daro profesoriai. Ji puiki mokslininkė-literatūrologė.

Lina Clifford

Lina Clifford siekia Aplinkos apsaugos mokslo magistro laipsnio Massachusetts universitete, su miškų apsaugos specialybe. Ji 10 metų lankė Rochesterio E. Gervicko lituanistinę mokyklą ir savanoriauja Rochesterio Lietuvių Bendruomenės renginiuose, taip pat yra veikli Katalikų bažnyčioje.

Kristė Skaudaitė

Kristė Skaudaitė siekia magistro laipsnio Kauno technologijos universitete (KTU) Inovacijų valdymo ir antreprenerystės srityje. Ji yra buvusi KTU Studentų atstovybės prezidentė, buvo viena iš pagrindinių savanorių koordinuojant popiežiaus Pranciškaus vizito savanorius Kaune. Kristė yra Jono Pauliaus II piligrimų bendruomenės narė.

Šiais metais vertinimo komisija sudarė JAV LKMA valdybos nariai dr. Aleksas Gedmintas (komisijos pirmininkas), dr. Mirga Girniuvienė ir Onutė Traitor. Jų nuomone, tai puikios jaunos mokslininkės, iš kurių galime išvalgti bei nuveiktų darbų.

Jeigu kas domėtusi prisijungti prie šio darbo, prašome kreiptis į Mirgą Girniuvienę adresu: mgirnius@hotmail.com. Tai puiki proga susipažinti su jaunais katalikais mokslininkais Lietuvoje.

Dr. Mirga Girniuvienė
LKMA pirmininkė

Lietuvė Simona – kulinarinio konkurso „Chopped“ nugalėtoja

Atkelta iš 9 psl.

Virėjas ne tik ruošia maistą, bet kartu ir piešia. Kiekvienas patiekalas yra panašus į valgomą paveikslą.

Po pirmo etapo likusiems trims varžovams reikėjo sukurti pagrindinį patiekalą iš šerno nugarinės, figų, širdelės formos picos. Simona lengvai įveikė ir šį etapą, teisėjus sužavėjusi idealiai iškeptą šerniena su karamelizuotų figų ir raudonojo vynu padažu.

Paskutiniame etape Simona rungėsi su Kevin Ruiz, patyrusiu virėju iš North Carolina valstijos. Iššūkis – sukurti seksualų desertą, kuris užburtų visko mačiusius teisėjus. Krepšelyje varžovai rado rožių žiedlapių tortą, imbiero stiklainį, papają ir sūrį. Simona paruošė *parfè*, kuri galima valgyti dviese – iš aviečių, mėtų, papajos ir rožių žiedlapių su smulkiai kapotais pistacijų riešutais bei šokolado, karamelės ir imbiero padažu. Lietuvaitės atrastas skonių derinys taip sužavėjo teisėjus, kad jie paskelbė Simoną „Chopped“ konkurso nugalėtoja.

Atsisveikindama iš Kauno kilusi Simona vėl pakartojo amerikietiškaip publikai, kad jos šaknys – Lietuvoje.

Kai praeitą rudenį Čikagoje lankėsi Lietuvos prezidentas Gitanas Nausėda, Simona Lauren buvo pakviesta paruošti elegantiškus priešpiečius prezidento delegacijai. Po kelių valandų darbo „Kunigaikščių“ restorano virtuvėje ji suruošė kulinarinę kelionę, kuri nustebino Lietuvos prezidentą.

Karjeros pradžioje jai teko susitikti su kitu Lietuvos prezidentu – Daukanto aikštėje tuo metu dirbusiu Valdu Adamkumi. Simonai tebuvo 20 metų, ji buvo ką tik pradėjusi vado-

vauti prancūziškam „Balzac“ restoraniui Vilniuje. Kai buvo pranešta, kad prezidentas V. Adamkus ketina restoraną aplankyti, jai per kelias minutes reikėjo užtikrinti, kad maisto kokybė ir aptarnavimas bus aukščiausio lygio, nors pati darbo virtuvėje patirties dar neturėjo.

Praleidus šešerius metus Norvegi-

Simona Lauren visada pabrėžia savo kilmę.

joje, ji persikėlė į Ameriką, kur ištekėjo už čia gyvenusio klasės draugo. Arizonoje ji iš pradžių dirbo naujai atsidariusiam Waldorf Astoria restorane, o vėliau pradėjo dirbti privačia virėja-kulinarine. Pasiturintys asmenys ją samdo ypatingoms šventėms ar renginiams.

Prie Simonos namų Arizonoje auga ne pušys, o palmės ir kaktusai. Šiuose namuose gaminami išskirtiniai patiekalai, kurie nepanašūs į lietuviško kaimo virtuvę. Tačiau Simona prisipažįsta, kad labai mėgsta balandėlius ir bulves. Namie ji ruošia paprastus lietuviškus patiekalus, tik truputį kitaip, išradingiau. „Stengiuosi nepamiršti savo šaknų“, – sako ji.

Paruošta pagal

www.lithuania.postsen.com

JAUNIMO CENTRAS KVIEČIA!

**GEGUŽĖS 29,
LIEPOS 13 ir
RUGPJŪČIO 20**

Adresas: 111 N. LAKE SHORE DRIVE CHICAGO, IL 60601

Gegužės 29 d., sekmadienis: įlaipinimas 17:30, išplaukia 18:00

Liepos 13 d., trečiadienis: įlaipinimas 19:00, išplaukia 19:30

Rugpjūčio 20 d., šeštadienis: įlaipinimas 19:30, išplaukia 20:00

Dėl bilietų užsakymų ir rezervacijų rašykite Antanui email: antanas5190@gmail.com

Daugiau informacijos dėl parkavimo ir išplaukimo laiko: <https://www.fireboattours.com/locationandparkinginfo>

CHICAGO FIREBOAT TOURS
ESTABLISHED 1987
41
FRED A. BUSSE
BUILT IN 1957

PAREMKITE JAUNIMO CENTRĄ IŠVYKOJE Į MICHIGANO EŽERĄ:

- PASIPLAUKIOJIMAS LAIVU,
- FEJERVERKAI,
- GYVA MUZIKA (PAUL STROLIA)
- VEIKS BARAS (GRYNAIS),
- GALITE ATSINEŠTI MAIŠTĄ

05/29/2022
07/13/2022
arba
08/20/2022

Užsisakydami bilietus su Jaunimo Centru jums bus suteikta speciali išvykos kaina:

\$35.00 už bilietą (reguliari kaina \$45.00)

Rezervacijos: antanas5190@gmail.com

Skaitykite „Draugą“ internete

„Draugą“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

MANO VIRTUVĖ

Bretoniškos tešlos sausainiai su kremu

Reikės:

180 g (6,3 oz) sviesto, kambario temperatūros
170 g (6 oz) cukraus
1 1/2 puodelio miltų
3 kiaušinių trynių
1 arb. šaukštelio kepimo miltelių
1/2 šaukštelio druskos

Kremui:

1 puodelio pieno
2 kiaušinių trynių
1 kupino šaukšto cukraus
1 šaukšto kukurūzų krakmolo
1 arb. šaukštelio vanilinio cukraus

130 g (4,6 oz) sviesto
kavos
konservuotų vaisių papuošimui (nebūtina)

Dubenyje elektriniu plakikliu ištrinti sviestą su cukrumi. Suberti miltus, persijotus su kepimo milteliais ir druska, viską išplakti. Po vieną sudėti kiaušinių trynius ir išplakti iki vienos masės.

Kepimo skardą iškloti kepimo popieriumi. Tešlą sudėti į konditerinį maišelį ir išspausti į konditerinius žiedus 1 cm storumu. (Jei neturite konditerinių žiedų, iškočiokite tešlą 1 cm storumu ir stikline išspauskite apvalius sausainius). Kepti iki 150 C (300 F) įkaitintoje orkaitėje apie 25 minutes. Atvėsinti.

Paruošti kremą. Trynius išplakti su cukrumi ir krakmolu. Puodelyje užvirinti pieną ir pro truputį lengva srovele pilti jį į trynių masę nuolat plakant. Gautą masę supilti į puodelį ir statyti kaitinti ant mažos ugnies. Suberti vanilinių cukrų, po truputį, nenustojant maišyti, sudėti sviestą ir kaitinti tol, kol masė taps tvirta ir blizgi. Nukelti nuo ugnies, perpilti į dubenėlį, uždenkti maistine plėvele ir ataušinti. Tada dėti į šaldytuvą, kad gerai atvėstų.

Atvėsusį kremą dėti į konditerinį maišelį ir dekoratyviai išspausti ant sausainių. Paruoštus sausainius apibarstyti kava, viduryje galima įdėti po mažą konservuotą „rojaus“ obuoliuką arba vynuogę.

Skanaus!

Jūsų Indrė

SPORTAS

Atkelta iš 10 psl.

Nors rusai jau išsiuntinėjo reikalavimus tarptautinėms organizacijoms sumokėti už patirtus nuostolius rengiantis varžyboms, Rusijos sporto ministras pažymėjo, kad kol kas nepateikti ieškiniai teismams. O Matycinas išreiškė poziciją, kad pradžioje reikia kalbėtis su tarptautinėmis federacijomis, nes jos skyrė Rusijai organizuoti turnyrus.

„Atitinkamos mūsų nacionalinės federacijos išsiuntė laiškus į tarptautines federacijas dėl patirtų nuostolių padengimo rengiantis varžyboms ir finansinių išlaidų kompensavimo. Kalbame ne tik apie organizacinius mokesčius, bet ir apie statybos kaštus, įvaizdžio praradimą. Mes tikimės iš kolegų užsienyje, jog mūsų argumentai bus priimti ir protingas situacijos supratimas nugalės”, – interviu dienraščiui „Izvestija“ sakė sporto ministras.

Po Rusijos įsiveržimo į Ukrainą iš agresoriaus buvo atimta teisė rengti 2022 m. UEFA Čempionų lygos finalą Sankt Peterburge, šių metų pasaulio tinklinio čempionatą, 2023 m. pasaulio jaunių ir suaugusiųjų ledo ritulio čempionatus, pasaulio dailiojo čiuožimo „Grand Prix“ varžybas, planetos biatlono bei plaukimo taurės turus.

Įvardijama, kad rusai už neįvyksiančius turnyrus sieks gauti milijardo eurų kompensaciją. Į tai įskaiciuoti ir Rusijos sportininkų praradimai dėl sankcijų. „Moralinė kompensacija už tokius pasaulio veiksmus turi būti atlyginta”, – kalbėjo rusų sporto biurokratas. Jis taip pat pareiškė, jog Rusija rengiasi dalyvauti 2024 m. Pary-

žiaus žaidynėse, tačiau esant sankcijoms, planuoja dar 2022-aisiais surengti savo olimpiadą su Šanchajaus sutarties šalimis, į kurią įeina Rusija, Kinija, Indija, Kirgizstanas, Uzbekistanas, Kazachstanas, Tadžikistanas ir Afganistanas. „Tai didelė jėga. Juk šiose šalyse gyvena net 4 milijardai žmonių. Jei sutarsime su šiomis valstybėmis, tai išplės mūsų galimybes, leis Rusijos sportininkams startuoti šių šalių varžybose, aptirpdys įvestas sankcijas. O šių valstybių bendra olimpiada taps aiškiu ženklu, kad esame prieš sporto skaidymą ir vienybės naikinimą”, – kalbėjo O. Matycinas.

Futbolo legenda Pele ragina nutraukti karą

Brazilijos futbolo legenda Pele paragino Rusijos prezidentą Vladimirą Putiną nutraukti savo pajėgų invaziją į Ukrainą. „Sustabdykite invaziją. Nėra visiškai jokio pateisinimo šiam besitęsiančiam smurtui, – rašė jis atvirame laiške V. Putinui Instagram. – Šis konfliktas yra blogis, niekuo nepateisinamas ir nešantis tik skausmą, baimę, siaubą ir kančias”.

Buęs futbolininkas pridūrė: „Kara vyksta tik tam, kad išskirtų tautas. Nėra ideologijos, kuri pateisintų tai, kad raketos laidoja vaikų svajones, griaua šeimas ir žudo nekaltus žmones”.

Pele prisiminė, kad praeityje susitiko su V. Putinu ir pasikeitė su juo „šypsena ir ilgu rankos paspaudimu”. „Galia užbaigti šį konfliktą yra jūsų rankose. Tose pačiose, kurias aš spaudžiau per mūsų paskutinį susitikimą 2017 metais”, – parašė Pele.

Iškeliauvus Amžinybėn

A † A
LAIMAI PULKAUNINKAITEI
WHEELER

nuoširdžią užuojautą reiškiamo seseriai DANGUOLEI BARTKUVIENEI ir šeimai. Kartu liūdime.

Sutkų, Kielų ir Gauthier šeimos

www.draugas.org/mirties.html

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granite
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Heights, IL 60004
Tel: 847-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Gales Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaičių Užteiga
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W. Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Paremkite DRAUGAS FOUNDATION apsipirkdami **amazon smile**

I ŽINGSNIS.
SUSIEKITE SAVO
amazon.com PASKYRĄ
SU
**DRAUGAS
FOUNDATION**
PELNO NESIEKIANČIA
ORGANIZACIJA.
Prisijunkite per
smile.amazon.com
ir paieškoje suveskite
**DRAUGAS
FOUNDATION.**
Šį veiksma pakanka
atlikti tik vieną kartą!

II ŽINGSNIS.
PAKEISKITE VISAS
ŽYMELES
(bookmarks)
IŠ amazon.com Į
smile.amazon.com
KASKART
apsipirkdami Amazon
internetinėje
parduotuvėje įsitinkinkite,
kad jungiantės per
smile.amazon.com,
o ne
www.amazon.com
Jums jungiantis ir
apsiperkant per
www.amazon.com, Jūsų
parama DRAUGO
NEPASIEKS.

Jeigu jau apsipirkote AMAZON internetinėje parduotuvėje jungdamiesi per smile.amazon.com, ir kaip paramos gavėjų nurodėte **DRAUGAS FOUNDATION**, perkant kitus kartus, Jūsų parama jau automatiškai pasieks mus.

REMKIME DRAUGO FONDĄ

www.draugofondas.org

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Karolis Avižienis su savo darbais **birželio 18–19** dienomis dalyvaus **GOLD COAST ART FAIR**. Meno mugė vyks Grand Park Butler Field Čikagos miesto centre nuo **10 val. ryto iki 5 val. p. p.** Dailininkų darbus mugei atrinko vertinimo komisija.

Atvykite pasigrožėti ir įsigyti.

Birželio 12 d. 11 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijoje vyks **Gedulo ir Vilties dienos minėjimas**. Visus kviečia JAV LB Lemonto apylinkės valdyba.

JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba kviečia visus į **Gedulo ir vilties dienos minėjimą**, kuris vyks **birželio 19 d., sekmadienį**, po 10 val. r. šv. Mišių. Po minėjimo susitiksime parapijos kavinėje, kur jūsų lauks meninė programa ir gardūs pietūs. Savo kūrybą skaitys poetės Daiva Valerija Karužaitė, Nijolė Subatienė ir Vilija Vakarytė. Renginys skirtas ištremtųjų į Sibirą aukoms pagerbti. Parapijos adresas: 2745 West 44th St., Chicago, IL 60632.

„Draugo“ leidėjų taryba nuoširdžiai dėkoja

Vincui Urbaičiui

už jo dosnią paramą laikraščio leidybai.

Linkime jums sveikatos ir šviesių saulėtų dienų.

Rimantas P. Pauliukonis, gyvenantis Strafford, NH, dar metams pratęsė „Draugo“ *garbės prenumeratą* ir paaukojo 50 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti.

Nuoširdus ačiū už paramą, kurią mes visuomet jaučiame.

Treat Yourself or Give the Gift of Artwork on Gallery Wrapped Canvas!

- All Original Art
- No Duplicates
- No Prints
- One-of-a-kind Pieces
- Affordable – Starting at \$25.

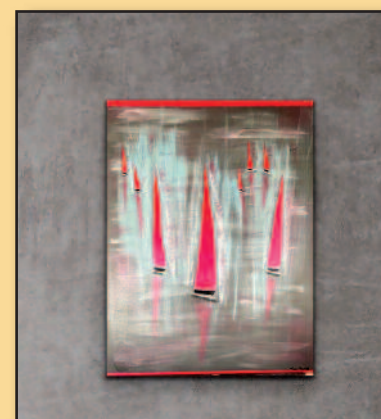

Spring Flowers

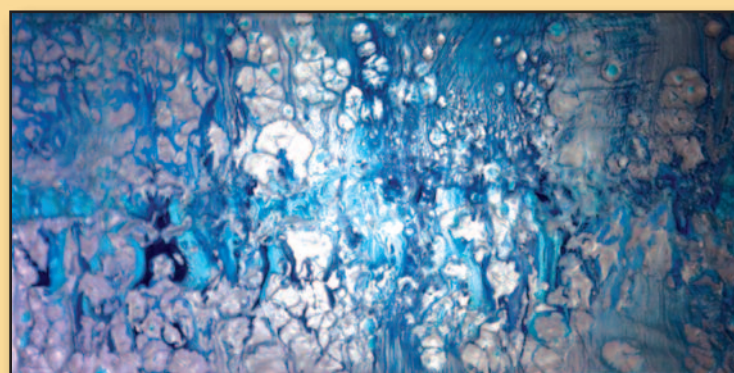
Have a Vision?
Make it Come to Life!
Order A Custom Piece.

Have a Personal Conversation
with the Artist
Contact Tina Marie Nakutis
773-703-7810
Tina@AbstractYourLife.com

View Tina's Collection
www.AbstractYourLife.com

Crimson Sailboats

Winter River

ANDRULIS
BALIC STYLE FARMERS CHEESE
SINCE 1939

ANDRULIS
MICHIGAN FARM
CHEESE
SKANIAUSIAS SURIS

Family Owned
And Operated
Hand Made

NEW FLAVORS AVAILABLE TRY THEM ALL!
NEW FLAVORS AVAILABLE – TRY THEM ALL!
PLAIN, (NO SALT ADDED), CARAWAY, GARLIC & ONION,
JALEPENO, CHIVE, DILL, BASIL & HERB
HORSERADISH & SMOKED, FETA

What cheese was meant to be.

ASK FOR US AT YOUR FAVORITE DELI OR VISIT US ONLINE
www.andrulischeese.com 1-877-6CHEESE

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomimais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas

VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 St., Chicago, IL 60629

(Skersai gatvę nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100 • info@midwaylegal.com

Paslaugos: Nekilnojamas turtas • Testamentai ir palikimai • Verslo reikalai • Bendri teisės reikalai

www.draugofondas.org

1 YR - 0.75% APY*

2 YR - 1.00% APY*

*APY - ANNUAL PERCENTAGE YIELD

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org

www.clcu.org

www.facebook.com/draugolaikrastis

Tiems, kurie ilgisi Lietuvos ...

Fotografo Jono Dovydeno „Kiuo vartai, 1998“ iš serijos „Kur bakūžė samanota“

14" x 14" neįrėmintas fotografinis atspaudas: \$450
Įrėmintas su archyvinės kokybės popieriumi: \$550

Pajamos, skirtos muziejaus foto archyvo išsaugojimui ir skaitmeninimui. <https://balzekasmuseum.org/dovydenas>

Balzeko muziejus

Geriausios lietuviškos dovanos, kiekvienam jūsų dovanų sąrašė!

<https://balzekasmuseum.org>